

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता पद पाठः
(वाक्य सहित)

पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Version Notes:

This is now the current Version 2.0 dated May 31, 2025.

1. This replaces the earlier version 1.0 dated May 31, 2021.
2. This version has been updated with the errors found and reported till May 15, 2025.
3. Required convention, style and presentation improvements or standardisations has been done wherever applicable.
4. Notify your corrections / suggestions etc to our email id vedavms@gmail.com

Earlier Versions

1st	Version Number	0.0 dated 31st August 2018
2nd	Version Number	0.0 dated 31st January 2019
3rd	Version Number	0.0 dated 30th September 2019
4th	Version Number	0.1 dated 31st May 2020
5th	Version Number	1.0 dated 31st May 2021

Table of Contents

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं 4

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः—वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं .4

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः , हरिः ओं

5 कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमं काण्डं

5.5 पञ्चमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः—वायव्यपश्चाद्यानं निरूपणं

TS 5.5.1.1

यदेकेन स॒स्थापय॑ति य॒ज्ञस्य॑ सन्त॑त्या अ॒विच्छे॑दायैन्द्राः प॒शवो॑
ये मु॒ष्करा॑ यदैन्द्राः सन्तोऽग्नि॑भ्य आल॑भ्यन्ते दे॒वता॑भ्यः स॒मदं॑
दधा॑त्याग्नेयी स्त्रि॒ष्टुभो॑ याज्यानुवा॒क्याः॑ कुर्याद्—यदाग्नेयीस्तेना॑
ऽऽग्नेया॑ यत् त्रि॒ष्टुभस्तेनै॒न्द्राः स॒मृद्ध्यै॑ न दे॒वता॑भ्यः स॒मदं॑
दधा॑ति वा॒यवे॑ नियु॒त्वते॑ तू॒पर॒मा ल॑भते तेजो॒ ऽग्नेर्वा॒यु स्तेज॑स ए॒ष
आ ल॑भ्यते तस्माद्—यद्रि॒यङ् वा॒यु— [] 1

TS 5.5.1.1 - Padam

यत् । एकेन । स॒स्थापय॑तीति॒ सं – स्थाप॑यति । य॒ज्ञस्य॑ ।
सन्त॑त्या इति॒ सं – त॒त्यै । अवि॑च्छेदायेत्यवि॒ – छेदा॑य । ऐन्द्राः ।
प॒शवः॑ । ये । मु॒ष्कराः॑ । यत् । ऐन्द्राः । सन्तः । अ॒ग्निभ्य॑
इत्य॒ग्नि – भ्यः॑ । आल॑भ्यन्त इत्या॒ – ल॒भ्यन्ते॑ । दे॒वता॑भ्यः ।
स॒मद॑मिति॒ स – म॒दम् । द॒धाति॑ । आ॒ग्नेयीः॑ । त्रि॒ष्टुभः॑ ।
या॒ज्यानु॒वाक्या॑ इति॒ याज्या॑ – अ॒नुवा॒क्याः॑ । कुर्या॑त् । यत् ।
आ॒ग्नेयीः॑ । तेन॑ । आ॒ग्नेयाः॑ । यत् । त्रि॒ष्टुभः॑ । तेन॑ । ऐन्द्राः ।
स॒मृद्ध्य॑ इति॒ सं – ऋ॒द्ध्यै । न । दे॒वता॑भ्यः । स॒मद॑मिति॒
स – म॒दम् । द॒धाति॑ । वा॒यवे॑ । नि॒युत्व॑त इति॒ नि-यु॑त्वते । तू॒परम् ।
एति॑ । ल॒भते॑ । तेजः॑ । अ॒ग्नेः । वा॒युः । तेज॑से । ए॒षः । एति॑ ।
ल॒भ्यते॑ । तस्मा॑त् । य॒द्रिय॑ङ्ङ् । वा॒युः । 1 (50)

TS 5.5.1.2

–वा॑ति त॒द्रिय॑ङ्ङ्-ग्नि॑र्द॒हति॒ स्वमे॒व तत् तेजोऽ॒न्वेति॒ यन्न॑ नि॒युत्व॑ते
स्यादु॒न्माद्ये॑द्-य॒जमा॑नो नि॒युत्व॑ते भवति॒ यज॑मानस्याऽ*नु॒न्मादा॑य

वा॒यु॒म॒ती॑ श्वे॒त॒व॒ती॑ या॒ज्या॒नु॒वा॒क्ये॑ भ॒वतः॑ स॒ते॒ज॒स्त्वा॒य॑ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः॑
स॒म॒व॒र्त॒ता॒ग्र॑ इ॒त्या॒घा॒र॒मा॑ घा॒र॒य॒ति॑ प्र॒जा॒प॒ति॒र्वै॑ हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भः॑
प्र॒जा॒प॒ते॒-र॒नु॒रूप॒त्वा॒य॑ स॒र्वा॒णि॒ वा॒ ए॒ष रू॒पा॒णि॑ प॒शू॒नां॑ प्र॒त्या ल॑भ्यते
यच्छ॑म॒श्रु॒ण स्त॒त्- [] 2

TS 5.5.1.2 - Padam

वा॒ति॑ । त॒द्रि॒य॒ङ्ङ् । अ॒ग्निः॑ । द॒ह॒ति॑ । स्व॒म् । ए॒व । तत् । ते॒जः॑ ।
अ॒न्वि॒ति॑ । ए॒ति॑ । यत् । न । नि॒यु॒त्व॒त इति॑ नि - यु॒त्व॒ते । स्या॒त् ।
उ॒दि॒ति॑ । मा॒द्ये॒त् । य॒ज॒मा॒नः॑ । नि॒यु॒त्व॒त इति॑ नि - यु॒त्व॒ते । भ॒व॒ति॑ ।
य॒ज॒मा॒न॒स्य॑ । अ॒नु॒न्मा॒दा॒ये॒त्य॒नु॒त् - मा॒दा॒य॑ । वा॒यु॒म॒ती॑ इति॑
वा॒यु - म॒ती॑ । श्वे॒त॒व॒ती॑ इति॑ श्वे॒त - व॒ती॑ । या॒ज्या॒नु॒वा॒क्ये॑ इति॑
या॒ज्या - अ॒नु॒वा॒क्ये॑ । भ॒वतः॑ । स॒ते॒ज॒स्त्वा॒ये॒ति॑ स॒ते॒जः॑ - त्वा॒य॑ ।
हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ इति॑ हि॒र॒ण्य - ग॒र्भः॑ । स॒मि॒ति॑ । अ॒व॒र्त॒त । अ॒ग्रै॑ । इति॑ ।
आ॒घा॒र॒मि॒त्या॑ - घा॒र॒म् । ए॒ति॑ । घा॒र॒य॒ति॑ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॑ प्र॒जा-प॒तिः॑ ।
वै । हि॒र॒ण्य॒ग॒र्भ इति॑ हि॒र॒ण्य - ग॒र्भः॑ । प्र॒जा॒प॒ते॒रि॒ति॑ प्र॒जा - प॒तेः॑ ।

अ॒नु॒रूप॒त्वायेत्य॑नु॒रूप – त्वा॑य । सर्वा॑णि । वै । ए॒षः । रू॒पाणि॑ ।
प॒शूना॑म् । प्र॒ति । ए॒ति । ल॒भ्य॒ते । यत् । श्म॒श्रु॒णः । तत् । 2 (50)

TS 5.5.1.3

पुरु॑षाणां॑ रू॒पं य॑त् तू॒पर॑ स्तद॒श्वा॒नां य॑दन्यतो॒दन् तद्-ग॒वां
य॑दव्या॒ इव॑ श॒फास्त॑दवी॒नां य॑दज॒ स्तद॒जानां॑ वा॒युर्वै॑ प॒शूनां॑ प्रि॒यं
धा॒म यद्-वा॑यव्यो॒ भव॑त्ये॒तमे॒वैन॑म॒भि सं॑जा॒नानाः॑ प॒शव॑ उप॒ तिष्ठ॑न्ते
वा॒यव्यः॑ का॒र्या(३)ः प्रा॒जाप॒त्या(३) इ॒त्याहु॑-र्यद्-वा॒यव्यं॑ कु॒र्यात्
प्र॒जाप॑तेरि॒याद्-यत् प्रा॒जाप॑त्यं कु॒र्याद्-वा॒यो – [] 3

TS 5.5.1.3 - Padam

पुरु॑षाणा॒म् । रू॒पम् । यत् । तू॒परः॑ । तत् । अ॒श्वा॒नाम् । यत् ।
अ॒न्यतो॒दन्नि॒त्यन्य॑तः – द॒न् । तत् । ग॒वा॒म् । यत् । अ॒व्याः॑ । इ॒व ।
श॒फाः । तत् । अ॒वी॒नाम् । यत् । अ॒जः । तत् । अ॒जा॒नाम् । वा॒युः ।
वै । प॒शूना॑म् । प्रि॒यम् । धा॒म । यत् । वा॒यव्यः॑ । भव॑ति । ए॒तम् ।
ए॒व । ए॒नम् । अ॒भी॒ति । स॒ज्जा॒नाना॑ इति॒ सं – जा॒नानाः॑ । प॒शवः॑ ।
उपे॑ति । तिष्ठ॑न्ते । वा॒यव्यः॑ । का॒र्या(३)ः ।

प्राजापत्या(३) इति प्राजा – पत्या(३): । इति । आहुः । यत् ।
वायव्यम् । कुर्यात् । प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । इयात् । यत् ।
प्राजापत्यमिति प्राजा – पत्यम् । कुर्यात् । वायोः । ३ (५०)

TS 5.5.1.4

–रियाद्–यद्–वायव्यः पशुर्भवति तेन वायोर्नेति यत् प्राजापत्यः
पुरोडाशो भवति तेन प्रजापतेर्नेति यद् द्वादशकपाल स्तेन
वैश्वानरान्नै–त्याग्नावैष्णव–मेकादशकपालं निर्वपति दीक्षिष्यमाणोऽग्निः
सर्वा देवता विष्णुर्यज्ञो देवताश्चैव यज्ञं चाऽऽ रभतेऽग्निरवमो
देवतानां विष्णुः परमो यदाग्नावैष्णव–मेकादशकपालं
निर्वपति देवता – [] ४

TS 5.5.1.4 - Padam

इयात् । यत् । वायव्यः । पशुः । भवति । तेन । वायोः । न । एति ।
यत् । प्राजापत्य इति प्राजा – पत्यः । पुरोडाशः । भवति । तेन ।
प्रजापतेरिति प्रजा – पतेः । न । एति । यत् ।
द्वादशकपाल इति द्वादश – कपालः । तेन । वैश्वानरात् । न । एति ।

आ॒ग्ना॒वै॒ष्ण॒वमि॒त्याग्ना॑ – वै॒ष्ण॒वम् । ए॒का॒द॒श॒क॒पा॒लमि॒त्ये॒का॒द॒श॒-
क॒पा॒लम् । नि॒रि॒ति॑ । व॒प॒ति॑ । दी॒क्षि॒ष्य॒माणः॑ । अ॒ग्निः । सर्वाः॑ ।
दे॒वताः॑ । वि॒ष्णुः । य॒ज्ञः । दे॒वताः॑ । च॒ । ए॒व । य॒ज्ञम् । च॒ । ए॒ति॑ ।
र॒भ॒ते । अ॒ग्निः । अ॒व॒मः । दे॒वता॑नाम् । वि॒ष्णुः । प॒र॒मः । यत् ।
आ॒ग्ना॒वै॒ष्ण॒वमि॒त्याग्ना॑ – वै॒ष्ण॒वम् ।
ए॒का॒द॒श॒क॒पा॒लमि॒त्ये॒का॒द॒श॒-क॒पा॒लम् । नि॒र्व॒प॒ती॒ति॑ निः – व॒प॒ति॑ ।
दे॒वताः॑ । 4 (50)

TS 5.5.1.5

ए॒वो॒भ॒य॒तः॑ प॒रि॒गृ॒ह्य॒ य॒ज॒मा॒नो॑ ऽव॒ रु॒न्धे॑ पु॒रो॒डा॒शे॒न॒ वै दे॒वा अ॒मु॒ष्मिन्॑
लौ॒क आ॒र्द्ध॒ध॒नु॒वन्॑ च॒रु॒णा ऽस्मिन्॑ । यः॑ का॒म॒ये॒ता॒मु॒ष्मिन्॑ लौ॒क
ऋ॒द्ध॒नु॒या॒मि॒ति॑ स पु॒रो॒डा॒शं॑ कु॒र्वी॒ता ऽमु॒ष्मिन्ने॒व लो॒क ऋ॒द्ध॒नो॒ति॑
यद॒ष्टा॒क॒पा॒ल स्ते॒ना॒ऽऽग्ने॒यो यत् त्रि॒क॒पा॒लस्ते॒न वै॒ष्ण॒वः स॒मृ॒द्ध्यै॑
यः॑ का॒म॒ये॒ता॒स्मिन्॑ लौ॒क ऋ॒द्ध॒नु॒या॒मि॒ति॑ स च॒रुं॑ कु॒र्वी॒ता॒ग्ने॒र्घृ॒तं
वि॒ष्णो॒स्तण्डु॒ला-स्तस्मा॑-[] 5

TS 5.5.1.5 - Padam

ए॒व । उ॒भ॒यतः॑ । प॒रि॒गृ॒ह्येति॑ परि॒-गृ॒ह्य । यज॑मानः । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे ।
पु॒रो॒डा॒शेन॑ । वै । दे॒वाः । अ॒मुष्मिन् । लो॒के । आ॒र्ध॒न्नु॒वन् । च॒रुणा॑ ॥
अ॒स्मिन् । यः । का॒मये॑त । अ॒मुष्मिन् । लो॒के । ऋ॒ध्न॒याम् । इति॑ ।
सः । पु॒रो॒डा॒शम् । कु॒र्वीत॑ । अ॒मुष्मिन् । ए॒व । लो॒के । ऋ॒ध्नोति॑ ।
यत् । अ॒ष्टाक॑पाल इत्य॒ष्टा – क॒पालः । तेन॑ । आ॒ग्नेयः॑ । यत् ।
त्रि॒क॒पाल॑ इति॑ त्रि – क॒पालः । तेन॑ । वैष्ण॑वः । स॒मृद्ध्य॑ इति॑
सं – ऋ॒द्ध्यै । यः । का॒मये॑त । अ॒स्मिन् । लो॒के । ऋ॒ध्न॒याम् ।
इति॑ । सः । च॒रुम् । कु॒र्वीत॑ । अ॒ग्नेः । घृ॒तम् । विष्णोः॑ । त॒ण्डु॒लाः ।
॥
तस्मात् । 5 (50)

TS 5.5.1.6

-च॒रुः का॒र्यो ऽस्मिन्ने॒व लो॒क ऋ॒ध्नोत्या॑दित्यो भ॒वती॑यं वा
अ॒दि॒तिर॒स्यामे॒व प्र॒ति तिष्ठ॑त्यथो अ॒स्यामे॒वाधि॑ य॒ज्ञं त॑नुते यो वै
स॒व॒त्स॒र-मु॒ख्य-म॑भृ॒त्वा ऽग्निं॑ चि॒नुते॑ यथा॑ सा॒मि ग॒र्भो ऽव॑पद्यते

तादृगे॒व तदा॒र्तिमा॒च्छेद्-वै॒श्वान॒रं द्वा॒दश॒कपा॒लं पु॒रस्ता॒न्निर्व॑पेथ्
सँव॒थ्सरो॒ वा अ॒ग्निर्वै॒श्वान॒रो यथा॑ संव॒थ्सर॒माप्त्वा - [] 6

TS 5.5.1.6 - Padam

च॒रुः । का॒र्यः । अ॒स्मिन् । ए॒व । लो॒के । ऋ॒द्ध्नो॒ति । आ॒दि॒त्यः ।
भ॒व॒ति । इ॒यम् । वै । अ॒दि॒तिः । अ॒स्याम् । ए॒व । प्र॒ती॒ति । ति॒ष्ठ॒ति ।
अथो॒ इति॑ । अ॒स्याम् । ए॒व । अधी॑ति । य॒ज्ञम् । त॒नु॒ते । यः । वै ।
सँव॒थ्सर॒मिति॑ सं - व॒थ्स॒रम् । उ॒ख्यम् । अ॒भृ॒त्वा । अ॒ग्निम् ।
चि॒नु॒ते । यथा॑ । सा॒मि । गर्भः॑ । अ॒वप॑द्यत इत्य॒व - प॑द्यते । तादृ॒क् ।
ए॒व । तत् । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छे॒त् । वै॒श्वान॒रम् ।
द्वा॒दश॒कपा॒लमि॒ति द्वा॒दश - क॒पा॒लम् । पु॒रस्ता॒त् । नि॒रि॒ति । व॒पे॒त् ।
सँव॒थ्सर॒ इति॑ सं - व॒थ्स॒रः । वै । अ॒ग्निः । वै॒श्वान॒रः । यथा॑ ।
सँव॒थ्सर॒मिति॑ सं - व॒थ्स॒रम् । आ॒प्त्वा । 6 (50)

TS 5.5.1.7

का॒ल आ॒गते॑ वि॒जाय॑त ए॒वमे॒व सँव॒थ्सर॒माप्त्वा॑ का॒ल आ॒गते॑ ऽग्निं
चि॒नु॒ते नाऽऽ*र्ति॑मा॒च्छे॒त्येषा॑ वा अ॒ग्नेः प्रि॒या त॒नूर्य॑द्-वै॒श्वान॒रः

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

प्रि॒यामे॒वास्य॑ त॒नुव॑मव रु॒न्धे त्री॑ण्ये॒तानि॑ ह॒वीꣳषि॑ भवन्ति त्रय इ॒मे
लो॒का ए॒षां लो॒कानाꣳ रो॒हाय॑ ॥ 7

TS 5.5.1.7 - Padam

काले । आ॒गत॑ इत्या – ग॒ते । वि॒जाय॑त इति वि – जाय॑ते । ए॒वम् ।
ए॒व । सँ॒व॒थ्स॒रमि॑ति सं – व॒थ्स॒रम् । आ॒प्त्वा । काले । आ॒गत॑
इत्या – ग॒ते । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । न । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒ति ।
ए॒षा । वै । अ॒ग्नेः । प्रि॒या । त॒नूः । यत् । वै॒श्वान॑रः । प्रि॒याम् । ए॒व ।
अ॒स्य । त॒नु॒वम् । अ॒वे॒ति । रु॒न्धे । त्री॑णि । ए॒तानि॑ । ह॒वीꣳषि॑ ।
भव॑न्ति । त्रयः । इ॒मे । लो॒काः । ए॒षाम् । लो॒काना॑म् ।
रो॒हाय॑ ॥ 7 (38) (य॒द्रिय॑ङ् वा॒यु – र्य॑च्छ॒मश्रु॑णस्तद् – वा॒यो –
नि॒र्व॒प॒ति दे॒वता॑ – स्त॒स्मा – दा॒प्त्वा – ऽष्टा॑त्रिं॒शच्च॑) (A1)

TS 5.5.2.1

प्र॒जाप॑तिः प्र॒जाः सृ॑ष्ट्वा प्रे॒णा ऽनु॑ प्रावि॑शत् ताभ्यः पुनः संभ॑वितुं
नाश॑क्नो॒त् सौ॑ ऽब्र॑वीदृ॒द्ध॒न्वदि॑त् स यो मे॒तः पुनः॑ संचि॒नव॑दिति तं
दे॒वाः सम॑चि॒न्वन् ततो॑ वै त आ॒र्द्ध॒न्वन् य॒थ् सम॑चि॒न्वन् तच्चि॑त्यस्य

चित्य॒त्वं य॑ ए॒वं वि॒द्वान॒ग्निं चि॒नुत॑ ऋ॒द्ध्नो॒त्येव॑ क॒स्मै
क-म॒ग्निश्ची॑यत॒ इत्या॑हु॒रग्नि॒वा - [] 8

TS 5.5.2.1 - Padam

प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा - प॒तिः । प्र॒जा इति॑ प्र - जाः । सृ॒ष्ट्वा ।
प्रे॒णा । अनु॑ । प्रेति॑ । अ॒वि॒शत् । ता॒भ्यः । पुनः॑ । संभ॑वितुमि॒ति
सं - भ॒वितु॑म् । न । अ॒शक्नो॑त् । सः । अ॒ब्रवी॑त् । ऋ॒द्ध्नव॑त् ।
इत् । सः । यः । मा । इतः॑ । पुनः॑ । संचि॑नवदि॒ति सं - चि॑नवत् ।
इति॑ । तम् । दे॒वाः । समि॑ति । अ॒चि॒न्वन् । ततः॑ । वै । ते ।
आ॒र्द्ध॒न्वन् । यत् । सम॑चि॒न्वन्नि॑ति सं - अ॒चि॒न्वन् । तत् ।
चित्य॑स्य । चि॒त्य॒त्वमि॑ति चि॒त्य - त्वम् । यः । ए॒वम् । वि॒द्वान् ।
अ॒ग्निम् । चि॒नुते॑ । ऋ॒द्ध्नोति॑ । ए॒व । क॒स्मै । कम् । अ॒ग्निः ।
ची॒यते॑ । इति॑ । आ॒हुः । अ॒ग्नि॒वानि॑त्य॒ग्नि - वान् । 8 (50)

TS 5.5.2.2

-न॒सानी॑ति वा अ॒ग्निश्ची॑यते ऽग्नि॒वाने॒व भ॑वति क॒स्मै क॒म॒ग्निश्ची॑यत॒
इत्या॑हु॒र्दे॒वा मा वेद॑न्निति वा अ॒ग्निश्ची॑यते वि॒दुरे॑नं दे॒वाः क॒स्मै

क॒म॒ग्नि॒श्ची॒यत॒ इ॒त्याहु॑र्गृ॒ह्यसा॒नीति॒ वा अ॒ग्नि॒श्ची॒यते॒ गृ॒ह्येव॑ भ॒वति॒
क॒स्मै क॒म॒ग्नि॒श्ची॒यत॒ इ॒त्याहुः॑ प॒शु॒मा॒नसा॒नीति॒ वा अ॒ग्नि- [] 9

TS 5.5.2.2 - Padam

अ॒सा॒नि । इति॑ । वै । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । अ॒ग्नि॒वानि॒त्यग्नि॑ – वा॒न् ।
ए॒व । भ॒वति॑ । क॒स्मै॑ । क॒म् । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । इति॑ । आ॒हुः ।
दे॒वाः । मा । वे॒दन् । इति॑ । वै । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । वि॒दुः । ए॒नम् ।
दे॒वाः । क॒स्मै॑ । क॒म् । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । इति॑ । आ॒हुः । गृ॒ही ।
अ॒सा॒नि । इति॑ । वै । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । गृ॒ही । ए॒व । भ॒वति॑ ।
क॒स्मै॑ । क॒म् । अ॒ग्निः । ची॒यते॑ । इति॑ । आ॒हुः । प॒शु॒मा॒निति॑
प॒शु – मा॒न् । अ॒सा॒नि । इति॑ । वै । अ॒ग्निः । 9 (50)

TS 5.5.2.3

–श्ची॒यते॑ प॒शु॒मा॒ने॒व भ॒वति॑ क॒स्मै क॒म॒ग्नि॒श्ची॒यत॒ इ॒त्याहुः॑ स॒प्त
मा पु॒रु॒षा उप॑ जी॒वानि॒ति वा अ॒ग्नि॒श्ची॒यते॒ त्रयः॑ प्रा॒ञ्च॒स्त्रयः॑
प्र॒त्यञ्च॑ आ॒त्मा स॒प्त॒म ए॒ता॒वन्त॑ ए॒वैन॑म॒मुष्मि॑न् लो॒क उप॑ जी॒वन्ति॑

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

प्र॒जा॒प॒ति॒र॒ग्नि॒म॒चि॒की॒ष॒त॒ तं॒ पृ॒थि॒व्य॒ब्र॒वी॒न्न॒ म॒य्य॒ग्निं॑ चे॒ष्य॒से॒ ऽति॑
मा॒ धक्ष्य॑ति॒ सा॒ त्वा॒ ऽति॑द॒ह्य॒मा॒ना॒ वि॒ ध॒वि॒ष्ये॒ – [] 10

TS 5.5.2.3 - Padam

ची॒य॒ते॒ । प॒शु॒मा॒नि॒ति॒ प॒शु॒ – मा॒न् । ए॒व । भ॒व॒ति॒ । क॒स्मै॑ । क॒म् ।
अ॒ग्निः॒ । ची॒य॒ते॒ । इ॒ति॒ । आ॒हुः॒ । स॒प्त॒ । मा॒ । पु॒रु॒षाः॒ । उ॒पे॒ति॒ ।
जी॒वा॒न् । इ॒ति॒ । वै । अ॒ग्निः॒ । ची॒य॒ते॒ । त्र॒यः॒ । प्रा॒ञ्चः॒ । त्र॒यः॒ ।
प्र॒त्य॒ञ्चः॒ । आ॒त्मा॒ । स॒प्त॒मः॒ । ए॒ता॒व॒न्तः॒ । ए॒व । ए॒न॒म् । अ॒मु॒ष्मि॒न् ।
लो॒के॒ । उ॒पे॒ति॒ । जी॒व॒न्ति॒ । प्र॒जा॒प॒ति॒रि॒ति॒ प्र॒जा॒ – प॒तिः॒ । अ॒ग्नि॒म् ।
अ॒चि॒की॒ष॒त॒ । त॒म् । पृ॒थि॒वी॒ । अ॒ब्र॒वी॒त् । न॒ । म॒यि॒ । अ॒ग्नि॒म् ।
चे॒ष्य॒से॒ । अ॒ती॒ति॒ । मा॒ । धक्ष्य॑ति॒ सा॒ । त्वा॒ ।
अ॒ति॒द॒ह्य॒मा॒ने॒त्य॒ति॒ – द॒ह्य॒मा॒ना॒ । वी॒ति॒ । ध॒वि॒ष्ये॒ । 10 (50)

TS 5.5.2.4

स॒ पा॒पी॒या॒न् भ॒वि॒ष्य॑सी॒ति॒ सौ॑ऽब्र॒वी॒त् त॒था॒ वा॒ अ॒हं॑ क॒रि॒ष्या॒मि॒ य॒था॑
त्वा॒ ना॒ति॒धक्ष्य॑ती॒ति॒ स॒ इ॒मा॒ – म॒भ्य॑मृ॒श॒त् प्र॒जा॒प॒ति॒स्त्वा॒ सा॒द॒य॒तु॒ त॒या॑
दे॒व॒त॒या॒ ऽङ्गि॒र॒स्व॒द् ध्रु॒वा॒ सी॒दे॒ती॒मा॒मे॒वे॒ष्ट॒कां॑ कृ॒त्वो॒पा॒ – ध॒त्ता॒ – न॒ति॒दा॒हा॒य॒

यत् प्र॒त्य॒ग्निं चि॒न्वी॒त तद॒भि मृ॒शेत् प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादय॒तु॒ तया॑
दे॒वत॑याऽङ्गि॒रस्व॑द् ध्रु॒वा सी॒दे- [] 11

TS 5.5.2.4 - Padam

सः । पा॒पी॒यान् । भ॒वि॒ष्य॒सि । इति॑ । सः । अ॒ब्र॒वीत् । त॒था॑ । वै ।
अ॒हम् । क॒रि॒ष्या॒मि । य॒था॑ । त्वा । न । अ॒ति॒ध॒क्ष्य॑तीत्य॒ति-ध॒क्ष्य॑ति ।
इति॑ । सः । इ॒माम् । अ॒भी॒ति । अ॒मृ॒श॒त् । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा-प॑तिः ।
त्वा । सा॒दय॑तु । तया॑ । दे॒वत॑या । अ॒ङ्गि॒रस्व॑त् । ध्रु॒वा । सी॒द । इति॑ ।
इ॒माम् । ए॒व । इष्ट॑काम् । कृ॒त्वा । उ॒पेति॑ । अ॒ध॒त्त ।
अ॒न॒ति॒दा॒हा॒येत्य॑न॒ति - दा॒हा॒य । यत् । प्र॒ती॒ति । अ॒ग्नि॒म् । चि॒न्वी॒त ।
तत् । अ॒भी॒ति । मृ॒शेत् । प्र॒जाप॑तिरि॒ति प्र॒जा-प॑तिः । त्वा । सा॒दय॑तु ।
तया॑ । दे॒वत॑या । अ॒ङ्गि॒रस्व॑त् । ध्रु॒वा । सी॒द । 11 (50)

TS 5.5.2.5

-ती॒मा॒मे॒वेष्ट॑कां कृ॒त्वोप॑ ध॒त्तेऽन॑तिदाहाय प्र॒जाप॑तिर॒काम॑य॒त
प्र जा॒ये॒येति॑ स ए॒तमु॑ख्यमपश्यत् त॒ँ सँ॑व॒त्सर॑म॒बिभ॑स्ततो वै
स प्रा॒जाय॑त तस्मा॒त् सँ॑व॒त्सरं॑ भा॒र्यः प्रै॒व जा॑यते तं वँ॒सवो॑ ऽब्रु॒वन्

प्र त्वमजनिष्ठा वयं प्रजायामहा इति तं वसुभ्यः प्रायच्छत् तं
त्रीण्यहान्यबिभरुस्तेन – [] 12

TS 5.5.2.5 - Padam

इति । इमाम् । एव । इष्टकाम् । कृत्वा । उपेति । धत्ते ।
अनतिदाहायेत्यनति – दाहाय । प्रजापतिरिति प्रजा – पतिः ।
अकामयत् । प्रेति । जायेय । इति । सः । एतम् । उख्यम् ।
अपश्यत् । तम् । सँवथ्सरमिति सं – वथ्सरम् । अबिभः । ततः ।
वै । सः । प्रेति । अजायत् । तस्मात् । सँवथ्सरमिति सं-वथ्सरम् ।
भार्यः । प्रेति । एव । जायते । तम् । वसवः । अब्रुवन् । प्रेति ।
त्वम् । अजनिष्ठाः । वयम् । प्रेति । जायामहै । इति । तम् ।
वसुभ्य इति वसु – भ्यः । प्रेति । अयच्छत् । तम् । त्रीणि ।
अहानि । अबिभरुः । तेन । 12 (50)

TS 5.5.2.6

त्रीणि च शतान्यसृजन्त त्रयस्त्रिंशत् च तस्मात् त्र्यहं भार्यः
प्रैव जायते तान् रुद्रा अब्रुवन् प्र यूयमजनिद्वं वयं प्र जायामहा

इति॑ त॒ ऽ रु॒द्रेभ्यः॑ प्रायच्छन् त॒ ऽ षड॑हान्य॒ बिभ॒रु स्तेन॑ त्रीणि॑ च
श॒तान्य॑सृजन्त॒ त्रय॑स्त्रि॒ ऽ शतं॑ च तस्मा॑त् षड॑हं भार्यः॑ प्रैव जायते॑
ताना॑दि॒त्या अब्रु॑वन् प्र यूय॑-मजनि॒द्वं वयं॑- [] 13

TS 5.5.2.6 - Padam

त्रीणि॑ । च । श॒तानि॑ । अ॒सृज॑न्त । त्रय॑स्त्रि॒ ऽ शत॑मिति॒
त्रयः॑- त्रि॒ ऽ शत॑म् । च । तस्मा॑त् । त्र्य॒हमि॑ति त्रि - अ॒हम् ।
भार्यः॑ । प्रेति॑ । ए॒व । जा॒यते॑ । तान् । रु॒द्राः । अब्रु॑वन् । प्रेति॑ ।
यूय॑म् । अ॒जनि॑द्वम् । वय॑म् । प्रेति॑ । जा॒याम॑है । इति॑ । तम् ।
रु॒द्रेभ्यः॑ । प्रेति॑ । अ॒यच्छ॑न् । तम् । षट् । अ॒हानि॑ । अ॒बिभ॑रुः ।
तेन॑ । त्रीणि॑ । च । श॒तानि॑ । अ॒सृज॑न्त ।
त्रय॑स्त्रि॒ ऽ शत॑मिति॒ त्रयः॑ - त्रि॒ ऽ शत॑म् । च । तस्मा॑त् ।
षड॑हमिति॒ षट् - अ॒हम् । भार्यः॑ । प्रेति॑ । ए॒व । जा॒यते॑ । तान् ।
आ॒दि॒त्याः । अब्रु॑वन् । प्रेति॑ । यूय॑म् । अ॒जनि॑द्वम् ।
वय॑म् । 13 (50)

TS 5.5.2.7

प्र जा॒याम॒हा इति॑ त-मा॒दित्ये॒भ्यः प्राय॑च्छन् तं द्वा॒दशा॒हान्य॑बिभरु
स्तेन॑ त्रीणि॑ च श॒तान्य॑सृजन्त त्रय॑स्त्रिंश॒तं च तस्मा॑द् द्वा॒दशा॒हं
भार्यः॑ प्रैव जा॒यते तेन॑ वै ते स॒हस्र॑मसृजन्तो॒खां स॒हस्र॑तमीं य
ए॒वमु॒ख्यं सा॒हस्रं॑ वे॒द प्र स॒हस्रं॑ प॒शूना॑प्नोति ॥ 14

TS 5.5.2.7 - Padam

प्रेति॑ । जा॒याम॒है । इति॑ । तम् । आ॒दित्ये॒भ्यः । प्रेति॑ । अ॒यच्छ॑न् ।
तम् । द्वा॒दश॑ । अ॒हानि॑ । अ॒बिभरुः॑ । तेन॑ । त्रीणि॑ । च । श॒तानि॑ ।
अ॒सृजन्त॑ । त्रय॑स्त्रिंश॒तमि॒ति त्रयः॑ – त्रिंश॒तम् । च । तस्मा॑त् ।
द्वा॒दशा॒हमि॒ति द्वा॒दश॑ – अ॒हम् । भार्यः॑ । प्रेति॑ । ए॒व । जा॒यते॑ । तेन॑ ।
वै । ते । स॒हस्र॑म् । अ॒सृजन्त॑ । उ॒खाम् । स॒हस्र॑तमीमि॒ति
स॒हस्र॑ – त॒मीम् । यः । ए॒वम् । उ॒ख्यम् । सा॒हस्र॑म् । वे॒द । प्रेति॑ ।
स॒हस्र॑म् । प॒शून् । आ॒प्नोति॑ ॥ 14 (40)

(अ॒ग्नि॒वान् – प॒शु॒मान॑सा॒नीति॑ वा अ॒ग्नि – र्वि॒ष्ये – मृ॒शेत्
प्र॒जाप॑तिस्त्वा सादय॑तु॒ तया॑ दे॒वत॑याऽङ्गिर॒स्वद् ध्रु॒वा सी॒द – तेन॑ –

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

तानादित्या अब्रुवन् प्र यूयमजनिद्वं वयं – चत्वारिंशच्च (A2)

TS 5.5.3.1

यजुषा वा एषा क्रियते यजुषा पच्यते यजुषा वि मुच्यते यदुखा
सा वा एषैतर्हि यातयाम्नी सा न पुनः प्रयुज्येत्याहुर्गने युक्ष्वा
हि ये तव युक्ष्वा हि देवहूतमां इत्युखायां जुहोति तेनैवैनां पुनः
प्र युङ्क्ते तेनायातयाम्नी यो वा अग्निं योग आगते युनक्ति युङ्क्ते
युञ्जानेष्वग्ने – [] 15

TS 5.5.3.1 - Padam

यजुषा । वै । एषा । क्रियते । यजुषा । पच्यते । यजुषा । वीति ।
मुच्यते । यत् । उखा । सा । वै । एषा । एतर्हि । यातयाम्नीति
यात – याम्नी । सा । न । पुनः । प्रयुज्येति प्र – युज्या । इति ।
आहुः । अग्ने । युक्ष्व । हि । ये । तव । युक्ष्व । हि । देवहूतमानिति
देव – हूतमान् । इति । उखायाम् । जुहोति । तेन । एव । एनाम् ।
पुनः । प्रेति । युङ्क्ते । तेन । अयातयाम्नीत्ययात – याम्नी । यः । वै ।

अ॒ग्नि॒म् । यो॒गे॑ । आ॒ग॒त॒ इ॒त्या – ग॒ते॒ । यु॒न॒क्ति॑ । यु॒ङ्क्ते॑ । यु॒ञ्ज॒ानेषु॑ ।
अ॒ग्ने॑ ॥ 15 (50)

TS 5.5.3.2

यु॒क्ष्वा हि॑ ये तव॑ यु॒क्ष्वा हि॑ दे॒व॒हू॒त॒मा॒ꣳ इ॒त्या॒हैष॑ वा
अ॒ग्ने॒र्यो॒ग॒स्तेनै॒वैनं॑ यु॒न॒क्ति॑ यु॒ङ्क्ते॑ यु॒ञ्ज॒ानेषु॑ ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वद॒न्ति॑
न्य॒ङ्क्ष्व॒ग्निश्चे॑त॒व्या(३)॑ उ॒त्ता॒ना(३)॑ इति॑ वय॒सां वै॑ ए॒ष प्र॑ति॒मया॑ ची॒यते॑
यद॒ग्निर्य॑न्य॒ञ्चं चि॒नुया॑त् पृ॒ष्टि॒त ए॒न॒माहु॑तय ऋ॒च्छेयु॑र्यदु॒त्ता॒नं न
प॒ति॒तुꣳ श॒क्नु॒याद॑सुव॒र्ग्योऽस्य॑ स्यात् प्रा॒ची॒न॒मु॒त्ता॒नं – [] 16

TS 5.5.3.2 - Padam

यु॒क्ष्व । हि॑ । ये॑ । तव॑ । यु॒क्ष्व । हि॑ । दे॒व॒हू॒त॒मा॒नि॒ति॑ दे॒व – हू॒त॒मा॒न् ।
इति॑ । आ॒ह॒ । ए॒षः॑ । वै॑ । अ॒ग्नेः॑ । यो॒गः॑ । ते॒न॑ । ए॒व॑ । ए॒न॒म् ।
यु॒न॒क्ति॑ । यु॒ङ्क्ते॑ । यु॒ञ्ज॒ानेषु॑ । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न॒ इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दि॒नः॑ ।
वद॒न्ति॑ । न्य॒ङ्क्ष्व॑ । अ॒ग्निः॑ । चे॒त॒व्या(३)॑ ।
उ॒त्ता॒ना(३)॑ इत्यु॒त् – ता॒ना(३)॑ । इति॑ । वय॒साम्॑ । वै॑ । ए॒षः॑ ।
प्र॒ति॒मये॑ति॒ प्रति॑ – मया॑ । ची॒यते॑ । यत् । अ॒ग्निः॑ । यत् । न्य॒ञ्चम्॑ ।

चि॒नु॒यात् । पृ॒ष्टि॒तः । ए॒नम् । आ॒हु॒तय॑ इ॒त्या – हु॒तयः॑ । ऋ॒च्छे॒युः ।

यत् । उ॒त्ता॒नमि॒त्युत्-ता॒नम् । न । प॒ति॒तुम् । श॒क्नु॒यात् ।

अ॒सु॒वर्ग्य॑ इ॒त्यसु॒वः-ग्यः॑ । अ॒स्य॑ । स्या॒त् । प्रा॒ची॒नम् ॥

उ॒त्ता॒नमि॒त्युत्-ता॒नम् । 16 (50)

TS 5.5.3.3

पुरु॑ष॒शीर्ष॑मु॒प द॑धाति॒ मुख॑त ए॒वैन॑मा॒हु॒तय॑ ऋ॒च्छन्ति॑ नो॒त्ता॒नं चि॑नुते
सु॒वर्ग्यो॑ ऽस्य॑ भवति॒ सौर्या॑ जु॒होति॑ चक्षु॒रेवा॑स्मिन् प्रति॑ दधाति
द्वि॒र्जु॒होति॑ द्वे हि चक्षु॑षी॒ समा॒न्या जु॒होति॑ समा॒नं हि चक्षुः॑ स॒मृद्ध्यै॑
दे॒वा॒सु॒राः सँय॑त्ता आ॒सन् ते वा॒मं व॑सु सं न्यद॑धत तद्-दे॒वा
वा॒मभृ॑ता ऽवृ॒ज्जत॑ तद्-वा॒मभृ॑तो वा॒मभृ॑त्त्वं यद्-वा॒मभृ॑त ()
मु॒पद॑धाति॒ वा॒ममे॒व तया॑ व॒सु यज॑मानो भ्रातृ॑व्यस्य वृ॒द्धे हि॑रण्यमूर्द्ध॒न्नी
भव॑ति॒ ज्योति॑र्वै हि॒रण्यं ज्योति॑र्वा॒मं ज्योति॑षै॒वास्य॑ ज्योति॑र्वा॒मं वृ॒द्धे
द्वि॒यजु॑र्भवति॒ प्रति॑ष्ठित्यै ॥ 17

TS 5.5.3.3 - Padam

पुरु॒ष॒शीर्॒ष॒मि॒ति॑ पुरु॒ष॒-शीर्॒ष॒म् । उ॒पे॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । मु॒ख॒तः॑ ।
ए॒व । ए॒न॒म् । आ॒हु॒त॒य॒ इ॒त्या - हु॒त॒यः॑ । ऋ॒च्छ॒न्ति॑ । न ।
उ॒त्ता॒न॒मि॒त्यु॒त्- ता॒न॒म् । चि॒नु॒ते॑ । सु॒व॒र्ग्य॑ इति॑ सु॒वः॑ - ग्यः॑ ।
अ॒स्य॑ । भ॒व॒ति॑ । सौ॒र्या॑ । जु॒हो॒ति॑ । चक्षुः॑ । ए॒व । अ॒स्मि॒न् ।
प्र॒ती॒ति॑ । द॒धा॒ति॑ । द्विः॑ । जु॒हो॒ति॑ । द्वे॑ इति॑ । हि । चक्षु॑षी॒ इति॑ ।
स॒मा॒न्या॑ । जु॒हो॒ति॑ । स॒मा॒न॒म् । हि । चक्षुः॑ ।
स॒मृ॒द्ध्य॑ इति॑ सं - ऋ॒द्ध्यै॑ । दे॒वा॒सु॒रा इति॑ दे॒व - अ॒सु॒राः॑ ।
सँ॒य॒त्ता इति॑ सं - य॒त्ताः॑ । आ॒स॒न् । ते । वा॒म॒म् । व॒सु॑ । स॒म् ।
नी॒ति॑ । अ॒द॒ध॒त॑ । तत् । दे॒वाः॑ । वा॒म॒भृ॒ते॒ति॑ वा॒म - भृ॒ता॑ ॥
अ॒वृ॒ज्ज॒त॑ । तत् । वा॒म॒भृ॒त॑ इति॑ वा॒म - भृ॒तः॑ । वा॒म॒भृ॒त्व॒मि॒ति॑
वा॒म॒भृ॒त् - त्व॒म् । यत् । वा॒म॒भृ॒त॒मि॒ति॑ वा॒म - भृ॒त॒म् () ॥
उ॒प॒द॒धा॒ती॒त्यु॒प - द॒धा॒ति॑ । वा॒म॒म् । ए॒व । तया॑ ॥ व॒सु॑ । य॒ज॒मा॒नः॑ ।
भ्रा॒तृ॒व्य॒स्य॑ । वृ॒द्धे॑ । हि॒र॒ण्य॒मूर्द॑ध्नीति॑ हि॒र॒ण्य - मूर्द॑ध्नी॒ । भ॒व॒ति॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

ज्योतिः॑ । वै॑ । हिरण्यम्॑ । ज्योतिः॑ । वामम्॑ । ज्योतिषा॑ । ए॒व ।
अ॒स्य॑ । ज्योतिः॑ । वामम्॑ । वृ॒द्धे॑ । द्वि॒यजु॑रिति॑ द्वि॒यजुः॑ । भ॒वति॑ ।
प्रति॑ष्ठित्या॒ इति॑ प्रति॑-स्थित्यै ॥ 17 (74) (यु॒ज्जाने॒ष्वग्ने॑" –

प्रा॒चीन॑मु॒त्तानं॑ – वा॒मभू॑तं – चतु॑र्विं॒शति॑श्च) (A3)

TS 5.5.4.1

आपो॑ वरुणस्य॑ प॒त्नय॑ आ॒सन् ता॑ अ॒ग्निर॒भ्यद्ध्य॑यायत् ताः
सम॑भवत् तस्य॑ रे॒तः परा॑ ऽप॒तत् तदि॒यम॑भवद्-यद् द्वितीयं॑ परा
ऽप॒तत् तद॒साव॑भवदियं॑ वै वि॒राड॒सौ स्वर॑ाड् यद्-वि॒राजा॑वुप॒दधा॑तीमे
ए॒वोप॑ ध॒त्ते यद्-वा॑ अ॒सौ रे॒तः सि॒ञ्चति॑ तद॒स्यां प्रति॑ तिष्ठति॑ तत्
प्र जा॑यते ता ओष॑धयो – [] 18

TS 5.5.4.1 - Padam

आपोः॑ । वरुणस्य॑ । प॒त्नयः॑ । आ॒सन् । ताः॑ । अ॒ग्निः॑ । अ॒भीति॑ ।
अ॒द्ध्य॑यायत् । ताः॑ । समि॑ति । अ॒भवत् । तस्य॑ । रे॒तः॑ । परे॑ति ।
अ॒प॒तत् । तत् । इ॒यम् । अ॒भवत् । यत् । द्वि॒तीयम्॑ । परा॑प॒तदि॑ति
परा॑ – अ॒प॒तत् । तत् । अ॒सौ । अ॒भवत् । इ॒यम् । वै ।

वि॒राडि॑ति वि – राट् । अ॒सौ । स्व॒राडि॑ति स्व – राट् । यत् ।
वि॒राजा॑वि॒ति वि – राजौ॑ । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॑प-दधा॑ति । इ॒मे इति॑ । ए॒व ।
उ॒पेति॑ । ध॒त्ते । यत् । वै । अ॒सौ । रे॒तः । सि॒ञ्च॑ति । तत् । अ॒स्याम् ।
प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठ॑ति । तत् । प्रेति॑ । जा॒य॒ते । ताः । ओष॑धयः । 18 (50)

TS 5.5.4.2

वी॒रु॒धो भ॑वन्ति॒ ता अ॒ग्नि॑र॒त्ति य ए॒वं वे॒द प्रै॒व जा॑यते॒ ऽन्ना॑दो भ॑वति
यो रे॒तस्वी॑ स्यात् प्र॒थ॒मायां॑ तस्य॒ चि॒त्यामु॑भे उ॒प द॑द्ध्य॒दिमे॑ ए॒वास्मै॑
स॒मी॒ची रे॒तः सि॒ञ्च॑तो॒ यः सि॒क्ते॒रे॒ताः स्या॑त् प्र॒थ॒मायां॑ तस्य॒
चि॒त्याम॒न्यामु॑प द॑द्ध्य॒दुत्त॑माया॒मन्या॑ ७ रे॒त ए॒वास्य॑
सि॒क्त॒मा॒भ्यामु॑भयतः॒ परि॑ गृह्णा॒ति सँ॑व॒त्स॒रं न क – [] 19

TS 5.5.4.2 - Padam

वी॒रु॒धः । भ॑वन्ति॒ ताः । अ॒ग्निः । अ॒त्ति । यः । ए॒वम् । वे॒द ।
प्रेति॑ । ए॒व । जा॒य॒ते । अ॒न्ना॒द इत्य॑न्न – अ॒दः । भ॑वति॒ यः ।
रे॒तस्वी॑ । स्यात् । प्र॒थ॒माया॑म् । तस्य॒ चि॒त्याम् । उ॒भे इति॑ । उ॒पेति॑ ।
द॑द्ध्य॒त् । इ॒मे इति॑ । ए॒व । अ॒स्मै । स॒मी॒ची इति॑ । रे॒तः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

सिञ्चतः । यः । सिक्ते॑रे॒ता इति॑ सिक्ते॑-रे॒ताः । स्यात् । प्र॒थ॒मा॒या॒म् ।
तस्य॑ । चि॒त्या॒म् । अ॒न्या॒म् । उपेति॑ । द॒द्ध्य॒यात् ।
उ॒त्त॒मा॒या॒मि॒त्युत्-त॒मा॒या॒म् । अ॒न्या॒म् । रे॒तः । ए॒व । अ॒स्य॒ । सि॒क्तम् ।
आ॒भ्या॒म् । उ॒भय॑तः । प॒रीति॑ । गृ॒ह्णा॒ति ।
सँव॑त्स॒रमि॒ति सं – व॒त्स॒रम् । न । कम् । 19 (50)

TS 5.5.4.3

ञ्च॒न प्र॒त्यव॑रोहे॒न्न ही॒मे कञ्च॑न प्र॒त्यव॑रोह॒तस्त॑दे॒नयो॑र्व्र॒तं
ँयो वा अ॒प॒शीर्षा॑ण॒मग्निं॑ चि॒नुते॑ ऽप॒शीर्षा॑ ऽमु॒ष्मिन् लो॒के भ॑वति
यः स॒शीर्षा॑णं चि॒नुते॑ स॒शीर्षा॑ ऽमु॒ष्मिन् लो॒के भ॑वति चि॒त्तिं
जु॒होमि॑ म॒नसा॑ घृ॒तेन॑ यथा॑ दे॒वा इ॒हाऽऽग॑मन् वी॒तिहो॑त्रा ऋ॒तावृ॑धः
स॒मु॒द्रस्य॑ व॒युन॑स्य॒ प॒त्मन् जु॒होमि॑ वि॒श्वक॑र्म॒णे वि॒श्वा ऽहा॑ ऽम॒र्त्यञ्
ह॒विरि॑ति॒ स्वय॑मा॒तृ॒ण्णामु॑प॒धाय॑ जु॒होत्ये॑ – [] 20

TS 5.5.4.3 - Padam

च॒न । प्र॒त्यव॑रोहे॒दिति॑ प्र॒ति – अ॒वरो॑हेत् । न । हि । इ॒मे इति॑ । कम् ।
च॒न । प्र॒त्यव॑रोह॒त इति॑ प्र॒ति – अ॒वरो॑हतः । तत् । ए॒नयोः॑ । व्र॒तम् ।

यः । वै । अप॑शीर्॒षाण॑मि॒त्यप॑ – शी॒र्षा॒णम् । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते ।
अप॑शीर्॒षे॒त्यप॑ – शी॒र्षा॒ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । भ॒व॒ति॒ । यः ।
स॑शीर्॒षाण॑मि॒ति स॑ – शी॒र्षा॒णम् । चि॒नु॒ते । स॑शीर्॒षे॒ति
स॑ – शी॒र्षा॒ । अ॒मुष्मि॑न् । लो॒के । भ॒व॒ति॒ । चि॒त्ति॑म् । जु॒हो॒मि॒ ।
म॒न॒सा । घृ॒तेन॑ । यथा॑ । दे॒वाः । इ॒ह । आ॒ग॒म॒न्नि॒त्या॑ – ग॒म॒न् ।
वी॒ति॒हो॒त्रा इति॑ वी॒ति – हो॒त्राः । ऋ॒ता॒वृ॒ध इत्यृ॑त – वृ॒धः ।
स॒मु॒द्र॒स्य॑ । व॒यु॒न॒स्य॑ । प॒त्म॒न् । जु॒हो॒मि॒ । वि॒श्व॒क॒र्म॒ण इति॑
वि॒श्व – क॒र्म॒णे॒ । वि॒श्वा॑ । अ॒हा॑ । अ॒म॒र्त्य॑म् । ह॒विः॑ । इति॑ ।
स्व॒य॒मा॒तृ॒ण्णामि॑ति स्व॒यं – आ॒तृ॒ण्णाम् । उ॒प॒धा॒ये॒त्यु॒प – धा॒य॑ ।

जु॒हो॒ति॒ । 20 (50)

TS 5.5.4.4

तद्-वा॑ अ॒ग्नेः शि॒रः स॑शीर्॒षाण॑मे॒वाग्निं॑ चि॒नु॒ते स॑शीर्॒षा ऽमु॑ष्मिन्
लो॒के भ॒व॒ति॒ य ए॒वं वै॑द सु॒व॒र्गा॒य वा ए॒ष लो॒का॒य ची॒य॒ते
यद॑ग्निस्तस्य॒ यद॑यथापूर्वं क्रि॒य॒ते॒ऽसु॒व॒र्ग्य॒म॒स्य॒ तथ्
सु॒व॒र्ग्यो॑ ऽग्नि श्रि॒ति-मु॒प॒धा॒या॒भि मृ॑शे॒च्चि॒त्ति॒म॒चि॒त्तिं चि॒न॒वद्-वि॑

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

वि॒द्वान् पृ॒ष्ठे॒व वी॒ता वृ॒जि॒ना च॒ म॒र्ता॒न् रा॒ये च॒ नः स्व॒प॒त्याय॑ () दे॒व
दि॒तिं च॒ रा॒स्वादि॒ति-मु॒रु॒ष्येति॑ यथा॒पूर्व॒मे॒वैना॒मुप॑ ध॒त्ते प्रा॒ञ्च॒मेनं॑
चि॒नु॒ते सु॒व॒र्ग्यो॑ ऽस्य॑ भवति ॥ 21

TS 5.5.4.4 - Padam

ए॒तत् । वै । अ॒ग्नेः । शि॒रः । स॒शी॒र्षा॒णमि॒ति स॒ - शी॒र्षा॒णम् ।
ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । स॒शी॒र्षेति॑ स॒ - शी॒र्षा॒ । अ॒मुष्मि॑न् ।
लो॒के । भ॒वति॑ । यः । ए॒वम् । वे॒द । सु॒व॒र्गाये॑ति सु॒वः - गा॒य । वै ।
ए॒षः । लो॒काय॑ । ची॒य॒ते । यत् । अ॒ग्निः । तस्य॑ । यत् ।
अ॒यथा॑पूर्व॒मित्य॑यथा - पूर्॒वम् । क्रि॒य॒ते॑ । अ॒सु॒व॒र्ग्यमि॒त्यसु॒वः-ग्य॑म् ।
अ॒स्य॒ । तत् । सु॒व॒र्ग्य इति॑ सु॒वः - ग्यः॑ । अ॒ग्निः । चि॒त्ति॑म् ।
उ॒प॒धा॒येत्यु॑प - धा॒य । अ॒भी॒ति॑ । मृ॒शे॒त् । चि॒त्ति॑म् । अ॒चि॒त्ति॑म् ।
चि॒न॒वत् । वी॒ति॑ । वि॒द्वान् । पृ॒ष्ठा । इ॒व । वी॒ता । वृ॒जि॒ना । च॒ ।
म॒र्ता॒न् । रा॒ये । च॒ । नः॒ । स्व॒प॒त्याये॑ति सु॒ - अ॒प॒त्याय॑ () । दे॒व ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

दितिम् । च । रास्व । अदितिम् । उरुष्य । इति । यथापूर्वमिति
यथा – पूर्वम् । एव । एनाम् । उपेति । धत्ते । प्राञ्चम् । एनम् ।
चिनुते । सुवर्ग्य इति सुवः – ग्यः । अस्य । भवति ॥ 21 (68)

(ओषधयः – कं – जुहोति – स्वपत्याया – द्वादश च) (A4)

TS 5.5.5.1

विश्वकर्मा दिशां पतिः स नः पशून् पातु सौ अस्मान् पातु तस्मै
नमः प्रजापती रुद्रो वरुणो अग्निर्दिशां पतिः स नः पशून् पातु
सौ अस्मान् पातु तस्मै नम एता वै देवता एतेषां पशूना-मधिपतय-
स्ताभ्यो वा एष आ वृश्च्यते यः पशुशीर्षाण्युपदधाति हिरण्येष्टका
उप दधात्येताभ्य एव देवताभ्यो नमस्करोति ब्रह्मवादिनो – [] 22

TS 5.5.5.1 - Padam

विश्वकर्मेति विश्व – कर्मा । दिशाम् । पतिः । सः । नः । पशून् ।
पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमः । प्रजापतिरिति
प्रजा – पतिः । रुद्रः । वरुणः । अग्निः । दिशाम् । पतिः । सः ।
नः । पशून् । पातु । सः । अस्मान् । पातु । तस्मै । नमः । एताः ।

वै । दे॒वताः । ए॒तेषाम् । प॒शूनाम् । अधि॑पतय॒ इत्यधि॑ – प॒तयः ।
ताभ्यः । वै । ए॒षः । ए॒ति । वृ॒श्च॒यते । यः । प॒शु॒शीर्षा॒णीति॑
प॒शु – शी॒र्षा॒णि । उ॒प॒द॒धा॒तीत्यु॒प – द॒धा॒ति । हि॒र॒ण्ये॒ष्टका॑ इति॑
हि॒र॒ण्य – इ॒ष्टकाः । उ॒पे॒ति । द॒धा॒ति । ए॒ताभ्यः । ए॒व । दे॒वता॑भ्यः ।
नमः । क॒रो॒ति । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म – वा॒दि॒नः । 22 (50)

TS 5.5.5.2

वद॑न्त्य॒ग्नौ ग्रा॒म्यान् प॒शून् प्र द॑धाति शु॒चा ऽऽर॑ण्यान् अ॒र्पय॑ति किं
तत॑ उ॒च्छि॒ष्तीति॑ यद्वि॒र॒ण्ये॒ष्टका॑ उ॒प॒द॒धा॒त्यमृ॑तं वै हि॒र॒ण्यम॑मृ॒तेनै॒व
ग्रा॒म्येभ्यः॑ प॒शुभ्यो॑ भे॒षजं॑ क॒रो॒ति नैनान्॑ हि॒नस्ति॑ प्रा॒णो वै प्र॑थ॒मा
स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा व्या॒नो द्वि॒तीया॑ ऽपान॑ स्तृ॒तीया॑ ऽनु॒ प्रा॒ण्यात् प्र॑थ॒मा
स्व॒यमा॑तृ॒ण्णामु॒प॒धाय॑ प्रा॒णेनै॒व प्रा॒णं स॑म॒र्द्धय॑ति

व्य॒न्याद् – [] 23

TS 5.5.5.2 - Padam

वद॑न्ति । अ॒ग्नौ । ग्रा॒म्यान् । प॒शून् । प्रे॒ति । द॒धा॒ति । शु॒चा ।
आ॒र॒ण्यान् । अ॒र्पय॑ति । किम् । ततः॑ । उ॒दि॒ति । शि॒ष्तीति॑ । इति॑ ।

यत् । हिरण्येष्टका इति हिरण्य – इष्टकाः । उपदधातीत्युप-दधाति ।
 अमृतम् । वै । हिरण्यम् । अमृतेन । एव । ग्राम्येभ्यः । पशुभ्य इति
 पशु – भ्यः । भेषजम् । करोति । न । एनान् । हिनस्ति । प्राण इति
 प्र – अनः । वै । प्रथमा । स्वयमातृण्णेति स्वयं – आतृण्णा । व्यान
 इति वि – अनः । द्वितीया । अपान इत्यप-अनः । तृतीया । अनु ।
 प्रेति । अन्यात् । प्रथमाम् । स्वयमातृण्णामिति स्वयं – आतृण्णाम् ।
 उपधायेत्युप – धाय । प्राणेनेति प्र – अनेन । एव । प्राणमिति
 प्र – अनम् । समिति । अर्द्धयति । वीति । अन्यात् । 23 (50)

TS 5.5.5.3

द्वितीयामुपधाय व्यानेनैव व्यानञ् समर्द्धयत्यपान्यात्
 तृतीयामुपधाया-पानेनैवापानञ् समर्द्धयत्यथौ प्राणैरेवैनञ् समिन्धे
 भूर्भुवः सुवरिति स्वयमातृण्णा उप दधातीमे वै लोकाः स्वयमातृण्णा
 एताभिः खलु वै व्याहृतीभिः प्रजापतिः प्राजायत यदेताभिर्व्याहृतीभिः
 स्वयमातृण्णा उपदधातीमानेव लोकानुपधायैषु- [] 24

TS 5.5.5.3 - Padam

द्वि॒तीया॑म् । उप॒धाये॑त्युप – धाय॑ । व्या॒नेने॑ति वि – अ॒नेन॑ । ए॒व ।
व्या॒नमि॑ति वि – अ॒नम् । समि॑ति । अ॒र्द्धय॑ति । अपे॑ति । अ॒न्यात् ।
तृ॒तीया॑म् । उप॒धाये॑त्युप – धाय॑ । अपा॒नेने॑त्यप – अ॒नेन॑ । ए॒व ।
अपा॒नमि॑त्यप – अ॒नम् । समि॑ति । अ॒र्द्धय॑ति । अथो॒ इति॑ ।
प्रा॒णैरि॑ति प्र – अ॒नैः । ए॒व । ए॒नम् । समि॑ति । इ॒न्धे । भूः । भुवः॑ ।
सुवः॑ । इति॑ । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा इति॑ स्वयं–आ॒तृ॒ण्णाः । उपे॑ति ।
दधा॑ति । इ॒मे । वै । लो॒काः । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा इति॑ स्वयं–आ॒तृ॒ण्णाः ।
ए॒ताभिः॑ । खलु॑ । वै । व्या॒हृती॑भिरिति॒ व्या॒हृति॑ – भिः ।
प्र॒जाप॑तिरिति॒ प्र॒जा – प॒तिः । प्रे॑ति । अ॒जाय॑त । यत् । ए॒ताभिः॑ ।
व्या॒हृती॑भिरिति॒ व्या॒हृति॑ – भिः । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा इति॑
स्वयं – आ॒तृ॒ण्णाः । उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति । इ॒मान् । ए॒व ।
लो॒कान् । उप॒धाये॑त्युप – धाय॑ । ए॒षु । 24 (50)

TS 5.5.5.4

लो॒केष्व॒धि॒ प्र॒ जा॒य॒ते॒ प्रा॒णाय॑ व्या॒नाया॑पा॒नाय॑ वा॒चे त्वा॒ चक्षु॑षे
त्वा॒ तया॑ दे॒वत॑या ऽङ्गि॒रस्व॑द् ध्रु॒वा सी॑दा॒ग्निना॒ वै दे॒वाः सु॒वर्गं॑
लौ॒कम॑जिगा॒ँसन् तेन॑ पति॒तुं ना॑श॒क्नुव॑न् त ए॒ताश्च॑त॒स्रः
स्वय॑मा॒तृण्णा अप॑श्यन् ता दि॒क्षूपा॑दधत तेन॑ स॒र्वत॑श्चक्षुषा सु॒वर्गं॑
लौ॒कमा॑यन् यच्च॒तस्रः॑ स्वय॑मा॒तृण्णा दि॒क्षूप॑दधाति स॒र्वत॑श्चक्षुषै॒व
तद॒ग्निना॑ यज॒मानः॑ () सु॒वर्गं॑ लौ॒कमे॑ति ॥ 25

TS 5.5.5.4 - Padam

लो॒केषु॑ । अ॒धि । प्रेति॑ । जा॒य॒ते । प्रा॒णाय॑ति प्र – अ॒नाय॑ ।
व्या॒नाय॑ति वि – अ॒नाय॑ । अ॒पा॒नाय॑त्यप – अ॒नाय॑ । वा॒चे । त्वा ।
चक्षु॑षे । त्वा । तया॑ । दे॒वत॑या । अ॒ङ्गि॒रस्व॑त् । ध्रु॒वा । सी॑द ।
अ॒ग्निना॑ । वै । दे॒वाः । सु॒वर्ग॑मिति सु॒वः – ग॒म् । लो॒कम् ।
अ॒जिगा॑ँसन् । तेन॑ । पति॒तुम् । न । अ॒श॒क्नुव॑न् । ते । ए॒ताः ।
च॒त॒स्रः । स्वय॑मा॒तृण्णा इति॑ स्वयं – आ॒तृ॒ण्णाः । अप॑श्यन् ।
ताः । दि॒क्षु । उपेति॑ । अ॒दध॑त । तेन॑ ।

सर्व॑तश्चक्षु॑षेति॑ सर्व॑तः – चक्षु॑षा । सु॒वर्ग॑मिति॑ सुवः – गम् ।
लो॒कम् । आ॒यन् । यत् । चत॑स्रः । स्व॒यमा॑तृ॒ण्णा इति॑
स्वयं॑ – आ॒तृ॒ण्णाः । दिक्षु॑ । उप॒दधा॑तीत्युप – दधा॑ति ।
सर्व॑तश्चक्षु॑षेति॑ सर्व॑तः – चक्षु॑षा । ए॒व । तत् । अ॒ग्निना॑ ॥
यज॑मानः () । सु॒वर्ग॑मिति॑ सुवः – गम् । लो॒कम् । ए॒ति ॥ 25 (53)

(ब्र॒ह्मवा॑दि॒नो – व्य॑न्या – दे॒षु – यज॑मान – स्त्री॑णि च) (A5)

TS 5.5.6.1

अ॒ग्न आ॑ या॒हि वी॒तय॑ इत्या॒हा-हू॒त्वैवैन॑-म॒ग्निं दू॒तं वृ॑णीम॒ह इत्या॑ह
हू॒त्वैवैन॑ वृ॒णीते॑ ऽग्नि॒नाऽग्निः॑ स॒मिद्ध्य॑त इत्या॒ह स॒मिन्ध॑
ए॒वैन॑म॒ग्निर्वृ॒त्राणि॑ ज॒ङ्घन॑दि॒त्याह॑ स॒मिद्ध॑ ए॒वास्मि॑न्निन्द्रि॒यं द॑धात्य॒ग्नेः
स्तो॑मं म॒नाम॑ह इत्या॒ह म॒नुत॑ ए॒वैन॑मे॒तानि॑ वा अ॒ह्वाꣳ रू॒पाण्य॑- [] 26

TS 5.5.6.1 - Padam

अ॒ग्ने ॥ ए॒ति । या॒हि । वी॒तये॑ ॥ इति॑ । आ॒ह । अ॒ह्वत॑ । ए॒व । ए॒नम् ।
अ॒ग्निम् । दू॒तम् । वृ॒णीम॑हे । इति॑ । आ॒ह । हू॒त्वा । ए॒व । ए॒नम् ।
वृ॒णीते॑ । अ॒ग्निना॑ ॥ अ॒ग्निः । स॒मिति॑ । इ॒द्ध्य॑ते । इति॑ । आ॒ह ।

स॒मि॒ति॒ । इ॒न्धे॒ । ए॒व । ए॒न॒म् । अ॒ग्निः॑ । वृ॒त्राणि॑ । ज॒ङ्घ॒न॒त् । इति॑ ।
आ॒ह । स॒मि॒द्ध इति॑ सं – इ॒द्धे॒ । ए॒व । अ॒स्मि॒न् । इ॒न्द्रि॒य॒म् ।
द॒धा॒ति॒ । अ॒ग्नेः॑ । स्तो॒म॒म् । म॒ना॒म॒हे॒ । इति॑ । आ॒ह । म॒नु॒ते॒ । ए॒व ।
ए॒न॒म् । ए॒ता॒नि॑ । वै । अ॒ह्ना॒म् । रू॒पाणि॑ । 26 (50)

TS 5.5.6.2

– न्व॒हमे॒वैनं॑ चि॒नु॒ते ऽवा॒ह्ना॒ꣳ रू॒पाणि॑ रु॒न्धे ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒नो॑ वद॒न्ति॒
कस्मा॑त् स॒त्याद्या॒तया॑म्नीर॒न्या इ॒ष्टका॑ अ॒या॒तया॑म्नी लो॒कं पृ॒णे॒त्यैन्द्रा॑ग्नी
हि बा॒र्ह॒स्प॒त्येति॑ ब्रू॒यादिन्द्रा॑ग्नी च हि दे॒वानां॑ बृ॒ह॒स्प॒तिश्चा॒या॒तया॑मानो
ऽनु॒च॒र॒वती॑ भव॒त्यजा॑मित्वा॒या–नु॒ष्टु॒भा ऽनु॑ च॒र॒त्या॒त्मा वै लो॒कं पृ॒णा
प्रा॒णो ऽनु॒ष्टु॒प् तस्मा॑त् प्रा॒णः सर्वा॑ण्य॒ङ्गान्य॑नु॒ च॒र॒ति॒ ता अ॑स्य
सू॒द॒दो॒ह॒स – [] 27

TS 5.5.6.2 - Padam

अ॒न्व॒ह॒मि॒त्य॒नु – अ॒ह॒म् । ए॒व । ए॒न॒म् । चि॒नु॒ते ।
अ॒वे॒ति॒ । अ॒ह्ना॒म् । रू॒पाणि॑ । रु॒न्धे॒ । ब्र॒ह्म॒वा॒दि॒न इति॑ ब्र॒ह्म–वा॒दि॒नः॑ ।
वद॒न्ति॒ । कस्मा॑त् । स॒त्यात् । या॒तया॑म्नीरि॒ति या॒त – या॒म्नीः॑ ।

अ॒न्याः । इ॒ष्टकाः । अ॒यात॒या॒म्नीत्य॒यात॒-या॒म्नी । लो॒कंपृ॒णेति॑
लो॒कं - पृ॒णा । इति॑ । ऐ॒न्द्रा॒ग्नीत्यै॑न्द्र-अ॒ग्नी । हि । बा॒र्ह॒स्पत्या ।
इति॑ । ब्रू॒यात् । इ॒न्द्रा॒ग्नी इती॑न्द्र - अ॒ग्नी । च । हि । दे॒वाना॑म् ।
बृ॒ह॒स्पतिः॑ । च । अ॒यात॒यामा॑न इत्य॒यात॒ - या॒मानः॑ ।
अ॒नु॒च॒र॒वती॑त्य॒नु॒चर॒ - वती॑ । भ॒वति॑ । अ॒जामि॑त्वा॒येत्य॒जामि॑-त्वा॒य ।
अ॒नु॒ष्टु॒भेत्य॒नु - स्तु॒भा । अ॒न्विति॑ । च॒रति॑ । आ॒त्मा । वै ।
लो॒कंपृ॒णेति॑ लो॒कं - पृ॒णा । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः ।
अ॒नु॒ष्टु॒बित्य॒नु - स्तु॒प् । तस्मा॑त् । प्रा॒ण इति॑ प्र - अ॒नः । सर्वा॑णि ।
अ॒ङ्गानि॑ । अ॒न्विति॑ । च॒रति॑ । ताः । अ॒स्य ।
सू॒द॒दो॒हस॒ इति॑ सू॒द - दो॒हसः॑ । 27 (50)

TS 5.5.6.3

इ॒त्याह॒ तस्मा॑त् प॒रुषि॑प॒रुषि॑ र॒सः सोम॑ श्री॒णन्ति॑ पृ॒श्नय॑ इ॒त्याहा॒न्नं
वै पृ॒श्नय॑न्नमे॒वाव॑ रु॒न्धेऽर्को॑ वा अ॒ग्नि-र॒र्को ऽन्न॑म॒न्नमे॒वाव॑ रु॒न्धे
ज॒न्मन्॑ दे॒वानां॑ वि॒श स्त्रि॒ष्वा रो॒चने॑ दि॒व इ॒त्याहे॒माने॒वास्मै॑ लो॒कान्
ज्योति॑ष्म॒तः करो॑ति यो वा इ॒ष्टका॑नां प्र॒तिष्ठां॑ वे॒द प्र॒त्येव॑ तिष्ठ॒ति

तया () दे॒वतया ऽङ्गि॒रस्वद् ध्रु॒वा सी॒देत्या॒हैषा वा इ॒ष्टका॒नां प्रति॒ष्ठा
य ए॒वं वे॒द प्र॒त्येव ति॒ष्ठति ॥ 28

TS 5.5.6.3 - Padam

इति॑ । आ॒ह । तस्मा॑त् । परु॑षिपरु॑षीति॑ परु॑षि – परु॑षि । र॒सः ।
सोम॑म् । श्री॑णन्ति॒ । पृ॒ञ्जयः॑ । इति॑ । आ॒ह । अ॒न्नम् । वै । पृ॒ञ्जि ।
अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । अ॒र्कः । वै । अ॒ग्निः । अ॒र्कः ।
अ॒न्नम् । अ॒न्नम् । ए॒व । अ॒वेति॑ । रु॒न्धे । ज॒न्मन् । दे॒वाना॑म् ।
वि॒शः । त्रि॒षु । ए॒ति । रो॒चने॑ । दि॒वः । इति॑ । आ॒ह । इ॒मान् । ए॒व ।
अ॒स्मै । लो॒कान् । ज्यो॑तिष्म॒तः । क॒रोति॑ । यः । वै । इ॒ष्टका॒नाम् ।
प्रति॑ष्ठामि॒ति प्रति॑ – स्था॒म् । वे॒द । प्र॒तीति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ ।
तया॑ () । दे॒वतया॑ । अ॒ङ्गि॒रस्वत् । ध्रु॒वा । सी॒द । इति॑ । आ॒ह ।
ए॒षा । वै । इ॒ष्टका॒नाम् । प्र॒ति॒ष्ठेति॑ प्रति॑ – स्था॒ । यः । ए॒वम् । वे॒द ।
प्र॒तीति॑ । ए॒व । ति॒ष्ठति॑ ॥ 28 (66)

(रू॒पाणि॑ – सू॒द॒दो॒ह॒स – स्त॒या – षोड॑श च) (A6)

TS 5.5.7.1

सु॒वर्गा॑य वा ए॒ष लो॒काय॑ ची॒यते॑ यद॒ग्निर्वज्र॑ ए॒काद॒शिनी॑
यद॒ग्नावे॑काद॒शिनीं॑ मि॒नुयाद्-वज्रे॑णै॒नꣳ सु॒वर्गा ल्लो॒काद॒न्तर्द॑ध्याद्
यन्न मि॒नुया॑त् स्वरु॑भिः प॒शून् व्य॑र्द्धयेदे॒कयू॑पं मि॒नोति॑ नैनं॑ वज्रे॑ण
सु॒वर्गा ल्लो॒काद॒न्तर्द॑धाति॑ न स्वरु॑भिः प॒शून् व्य॑र्द्धयति॒ वि वा ए॒ष
इन्द्रि॑येण॒ वीर्ये॑णर्द्धयते॒ योऽग्निं॑ चि॒न्व-न्न॑धिक्रामत्यैन्द्रि॑य- [] 29

TS 5.5.7.1 - Padam

सु॒वर्गा॑येति॒ सुवः॑ - गा॒य । वै । ए॒षः । लो॒काय॑ । ची॒यते॑ । यत् ।
अ॒ग्निः । वज्रः॑ । ए॒काद॒शिनीं॑ । यत् । अ॒ग्नौ । ए॒काद॒शिनी॑म् ।
मि॒नुया॑त् । वज्रे॑ण । ए॒नम् । सु॒वर्गा॑दिति॒ सुवः॑ - गा॒त् । लो॒कात् ।
अ॒न्तः । द॒ध्यात् । यत् । न । मि॒नुया॑त् । स्वरु॑भिरिति॒ स्वरु॑-भिः ।
प॒शून् । वी॑ति । अ॒र्द्धये॑त् । ए॒कयू॑पमित्ये॒क - यू॒पम् । मि॒नोति॑ ।
न । ए॒नम् । वज्रे॑ण । सु॒वर्गा॑दिति॒ सुवः॑ - गा॒त् । लो॒कात् ।
अ॒न्तर्द॑धातीत्यन्तः - द॒धाति॑ । न । स्वरु॑भिरिति॒ स्वरु॑-भिः । प॒शून् ।
वी॑ति । अ॒र्द्धय॑ति । वी॑ति । वै । ए॒षः । इन्द्रि॑येण । वी॒र्ये॑ण ।

ऋ॒द्ध्य॒ते । यः । अ॒ग्निम् । चि॒न्वन् । अ॒धि॒क्राम॒तीत्य॑धि – क्राम॑ति ।

ऐ॒न्द्रि॒या । 29 (50)

TS 5.5.7.2

–र्चा ऽऽक्र॑मणं प्रती॑ष्ट॒कामु॑प द॒द्ध्यान्ने॒न्द्रिये॑ण वी॒र्ये॑ण व्य॑द्ध्यते
रु॒द्रो वा ए॒ष यद॒ग्नि स्तस्य॑ तिस्रः शर॒व्याः प्रती॑ची तिरश्च्य॒नूची॑
ताभ्यो॑ वा ए॒ष आ वृ॑श्च्यते यो ऽग्निं चि॒नुते॑ ऽग्निं चित्वा
ति॒सृ॒धन्व॑–मया॒चितं ब्रा॒ह्म॒णाय॑ दद्यात् ताभ्य॑ ए॒व नम॑स्करोत्यथो ताभ्य॑
ए॒वाऽऽत्मानं॑ निष्क्री॑णीते यत्ते रु॒द्र पु॒रो – [] 30

TS 5.5.7.2 - Padam

ऋ॒चा । आ॒क्र॒म॒ण॒मि॒त्या – क्र॒म॒ण॒म् । प्रती॑ति । इ॒ष्ट॒काम् । उ॒पेति॑ ।
द॒द्ध्य॒त् । न । इ॒न्द्रि॒ये॒ण । वी॒र्ये॑ण । वी॒ति । ऋ॒द्ध्य॒ते । रु॒द्रः । वै ।
ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः । तस्य॑ । तिस्रः । शर॒व्याः । प्रती॑ची । तिरश्ची॑ ।
अ॒नू॒ची॑ । ताभ्यः॑ । वै । ए॒षः । ए॒ति । वृ॑श्च्यते । यः । अ॒ग्निम् ।
चि॒नु॒ते । अ॒ग्निम् । चित्वा । ति॒सृ॒धन्व॑मिति ति॒सृ – धन्व॑म् ।
अ॒या॒चित॑म् । ब्रा॒ह्म॒णाय॑ । दद्यात् । ताभ्यः॑ । ए॒व । नमः॑ । करो॒ति ।

अथो॒ इति॑ । ता॒भ्यः॑ । ए॒व । आ॒त्मान॑म् । निरि॒ति । क्री॒णी॒ते । यत् ।

ते । रु॒द्र । पु॒रः । 30 (50)

TS 5.5.7.3

ध॒नु स्तद्-वा॒तो अ॒नु वा॒तु ते॑ तस्मै॑ ते रु॒द्र सँव॑त्सरेण॒ नम॑स्करोमि॒
यत्ते॑ रु॒द्र दक्षि॑णा ध॒नु स्तद्-वा॒तो अ॒नु वा॒तु ते॑ तस्मै॑ ते रु॒द्र
परि॑वत्सरेण॒ नम॑स्करोमि॒ यत्ते॑ रु॒द्र प॒श्चाद्-ध॒नु-स्तद्-वा॒तो अ॒नु
वा॒तु ते॑ तस्मै॑ ते रु॒द्रेदा॑वत्सरेण॒ नम॑स्करोमि॒ यत्ते॑

रु॒द्रोत्त॑राद्-ध॒नुस्तद् - [] 31

TS 5.5.7.3 - Padam

ध॒नुः । तत् । वा॒तः । अ॒न्विति॑ । वा॒तु । ते॑ । तस्मै॑ । ते॑ । रु॒द्र ।
सँव॑त्सरेणेति॑ सं - व॒त्सरे॑ण । नमः॑ । क॒रोमि॑ । यत् । ते॑ । रु॒द्र ।
दक्षि॑णा । ध॒नुः । तत् । वा॒तः । अ॒न्विति॑ । वा॒तु । ते॑ । तस्मै॑ । ते॑ ।
रु॒द्र । परि॑वत्सरेणेति॑ परि - व॒त्सरे॑ण । नमः॑ । क॒रोमि॑ । यत् । ते॑ ।
रु॒द्र । प॒श्चात् । ध॒नुः । तत् । वा॒तः । अ॒न्विति॑ । वा॒तु । ते॑ । तस्मै॑ ।

ते । रुद्र । इ॒दा॒व॒थ्स॒रेण॑ । नमः । क॒रो॒मि॒ । यत् । ते । रुद्र ।

उ॒त्तरा॑दि॒त्युत् – त॒रात् । ध॒नुः । तत् । 31 (50)

TS 5.5.7.4

वा॒तो अ॒नु वा॒तु ते॒ तस्मै॑ ते रु॒द्रे॒दु॒व॒थ्स॒रेण॑ नम॒स्करो॑मि यत्ते रु॒द्रो॒परि॑
ध॒नु स्तद्-वा॒तो अ॒नु वा॒तु ते॒ तस्मै॑ ते रु॒द्र व॒थ्स॒रेण॑ नम॒स्करो॑मि रु॒द्रो
वा ए॒ष य॒द॒ग्निः॑ स॒ यथा॑ व्या॒घ्रः कु॒ब्ध स्ति॑ष्ठ॒त्ये॒वं वा॑ ए॒ष ए॒तर्हि॑
स॒ञ्चित॑मे॒तैरु॑प तिष्ठते नम॒स्का॒रैरे॒वैन॑ श॒मय॑ति ये अ॒ग्नयः॑ – [] 32

TS 5.5.7.4 - Padam

वा॒तः । अ॒न्वि॒ति॑ । वा॒तु । ते॒ । तस्मै॑ । ते॒ । रु॒द्र ।

इ॒दु॒व॒थ्स॒रेणे॑ती॒दु- व॒थ्स॒रेण॑ । नमः । क॒रो॒मि॒ । यत् । ते॒ । रु॒द्र ।

उ॒परि॑ । ध॒नुः । तत् । वा॒तः । अ॒न्वि॒ति॑ । वा॒तु । ते॒ । तस्मै॑ । ते॒ ।

रु॒द्र । व॒थ्स॒रेण॑ । नमः । क॒रो॒मि॒ । रु॒द्रः । वै । ए॒षः । यत् । अ॒ग्निः ।

सः । यथा॑ । व्या॒घ्रः । कु॒ब्धः । ति॑ष्ठति । ए॒वम् । वै । ए॒षः । ए॒तर्हि॑ ।

स॒ञ्चित॑मि॒ति सं – चि॒तम् । ए॒तैः । उ॒पेति॑ । ति॑ष्ठते । नम॒स्का॒रैरि॑ति

नमः-का॒रैः । ए॒व । ए॒नम् । श॒मय॑ति । ये । अ॒ग्नयः॑ । 32 (50)

TS 5.5.7.5

पु॒री॒ष्याः॑ प्र॒वि॒ष्टाः॑ पृ॒थि॒वीम॑नु ।
तेषां॑ त्वम॑स्युत्त॒मः प्र॒णो जी॒वात॑वे सु॒व ॥
आपं॑ त्वा अ॒ग्ने म॒नसा॑ ऽऽपं॑ त्वा अ॒ग्ने त॒पसा॑ ऽऽपं॑ त्वा अ॒ग्ने दी॒क्षया॑
ऽऽपं॑ त्वाअ॒ग्न उप॑स॒द्भि-रापं॑ त्वाअ॒ग्ने सु॒त्यया॑ऽऽपं॑ त्वाअ॒ग्ने
दक्षि॑णाभि-रापं॑ त्वा अ॒ग्ने ऽव॒भृथे॑नापं॑ त्वा अ॒ग्ने व॒शया॑ ऽऽपं॑ त्वाअ॒ग्ने
स्वगा॑का॒रेणे॒त्याहै॑ () षा वा अ॒ग्ने-राप्ति॑ स्त॒यैवैन॑-मा॒प्नोति॑ ॥ 33

TS 5.5.7.5 - Padam

पु॒री॒ष्याः॑ । प्र॒वि॒ष्टा इति॑ प्र - वि॒ष्टाः । पृ॒थि॒वीम् । अनु॑ ॥ तेषा॑म् ।
त्वम् । अ॒सि । उत्त॑म इत्युत् - त॒मः । प्रेति॑ । नः । जी॒वात॑वे ।
सु॒व ॥ आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने । म॒नसा॑ । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने ।
त॒पसा॑ । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने । दी॒क्षया॑ । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने ।
उप॑स॒द्भिरित्यु॑प॒सत् - भिः॑ । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने । सु॒त्यया॑ ।
आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने । दक्षि॑णाभिः । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने ।
अ॒व॒भृथे॑नेत्यव - भृथे॑न । आप॑म् । त्वा । अ॒ग्ने । व॒शया॑ । आप॑म् ।

त्वा । अग्ने । स्वगाकारेणेति स्वगा – कारेण । इति ।

आह () । एषा । वै । अग्नेः । आप्तिः । तया । एव । एनम् ।

आप्नोति ॥ 33 (58)

(ऐन्द्रिया – पुर – उत्तराद्धनुस्त- दग्नय – आहा – षौ च) (A7)

TS 5.5.8.1

गायत्रेण पुरस्तादुप तिष्ठते प्राणमेवास्मिन् दधाति बृहद्रथन्तराभ्यां॥
पक्षावोज एवास्मिन् दधात्यृतुस्थायज्ञायज्ञियेन पुच्छमृतुष्वेव प्रति
तिष्ठति पृष्ठैरुप तिष्ठते तेजो वै पृष्ठानि तेज एवास्मिन् दधाति
प्रजापतिरग्निमसृजत सोऽस्मात् सृष्टः पराङैत् तं वारवन्तीयेना-
वारयत तद्-वारवन्तीयस्य वारवन्तीयत्वञ् श्यैतेन श्येती अकुरुत
तच्छ्यैतस्य श्यैतत्वं – [] 34

TS 5.5.8.1 - Padam

गायत्रेण । पुरस्तात् । उपेति । तिष्ठते । प्राणमिति प्र – अनम् । एव ।
अस्मिन् । दधाति । बृहद्रथन्तराभ्यामिति बृहत् – रथन्तराभ्याम् ।
पक्षौ । ओजः । एव । अस्मिन् । दधाति । ऋतुस्थायज्ञायज्ञियेन ।

पुच्छ॑म् । ऋ॒तुषु॑ । ए॒व । प्र॒तीति॑ । ति॒ष्ठति॑ । पृ॒ष्ठैः । उपे॑ति । ति॒ष्ठते॑ ।
तेजः॑ । वै । पृ॒ष्ठानि॑ । तेजः॑ । ए॒व । अ॒स्मिन् । द॒धाति॑ ।
प्र॒जाप॑तिरिति प्र॒जा – प॒तिः । अ॒ग्निम् । अ॒सृज॑त । सः । अ॒स्मात् ।
सृ॒ष्टः । प॒राङ् । ऐ॒त् । तम् । वा॒रव॑न्तीयेनेति वा॒र – व॑न्तीयेन ।
अ॒वा॒रय॑त । तत् । वा॒रव॑न्तीयस्येति वा॒र – व॑न्तीयस्य ।
वा॒रव॑न्तीयत्वमिति वा॒रव॑न्तीय – त्वम् । श्यै॒तेन॑ । श्ये॒ती । अ॒कुरु॑त ।
तत् । श्यै॒तस्य॑ । श्यै॒तत्व॑मिति श्यै॒त – त्वम् । 34 (50)

TS 5.5.8.2

यद्-वा॒रव॑न्तीयेनोपतिष्ठते वा॒रय॑त ए॒वैन॑ श्यै॒तेन॑ श्ये॒ती कु॑रुते
प्र॒जाप॑तेर्हृ॒दये॑ना-पि॒पक्षं॑ प्रत्युप तिष्ठते प्रे॒माण॑मे॒वास्य॑ गच्छति
प्रा॒च्या त्वा दि॒शा सा॑दयामि गाय॒त्रेण॑ छन्द॒सा ऽग्नि॑ना दे॒वत॑या ऽग्नेः
शी॒र्ष्णाग्नेः॑ शि॒र उप॑ दधामि दक्षि॒णया॑ त्वा दि॒शा सा॑दयामि
त्रै॒ष्टुभे॑न छन्द॒सेन्द्रे॑ण दे॒वत॑या ऽग्नेः प॒क्षेणा॑ग्नेः प॒क्षमु॑प दधामि
प्र॒तीच्या॑ त्वा दि॒शा सा॑दयामि – [] 35

TS 5.5.8.2 - Padam

यत् । वारवन्तीयेनेति वार – वन्तीयेन । उपतिष्ठत इत्युप – तिष्ठते ।
वारयते । एव । एनम् । श्यैतेन । श्येती । कुरुते । प्रजापतेर्हृदयेन ।
अपिपक्षमित्यपि – पक्षम् । प्रति । उपेति । तिष्ठते । प्रेमाणम् । एव ।
अस्य । गच्छति । प्राच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । गायत्रेण ।
छन्दसा । अग्निना । देवतया । अग्नेः । शीर्ष्णा । अग्नेः । शिरः ।
उपेति । दधामि । दक्षिणया । त्वा । दिशा । सादयामि । त्रैष्टुभेन ।
छन्दसा । इन्द्रेण । देवतया । अग्नेः । पक्षेण । अग्नेः । पक्षम् ।
उपेति । दधामि । प्रतीच्या । त्वा । दिशा । सादयामि । 35 (50)

TS 5.5.8.3

जागतेन छन्दसा सवित्रा देवतया अग्नेः पुच्छेनाग्नेः पुच्छमुप
दधाम्युदीच्या त्वा दिशा सादयाम्यानुष्टुभेन छन्दसा मित्रावरुणाभ्यां
देवतया अग्नेः पक्षेणाग्नेः पक्षमुप दधाम्यूर्ध्वया त्वा दिशा सादयामि
पाङ्गेन छन्दसा बृहस्पतिना देवतया अग्नेः पृष्ठेनाग्नेः पृष्ठमुप दधामि
यो वा अपात्मानमग्निं चिनुते ऽपात्मा ऽमुष्मिन् लोके भवति यः

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

सा॒त्मानं॑ चि॒नु॒ते () सा॒त्मा ऽमु॒ष्मिन् लो॒के भव॑त्या॒त्मेष्ट॒का उप॑
दधा॒त्येष॑ वा अ॒ग्नेरा॒त्मा सा॒त्मान॑मे॒वाग्निं॑ चि॒नु॒ते सा॒त्मा ऽमु॒ष्मिन्
लो॒के भव॑ति॒ य ए॒वं वैद॑ ॥ 36

TS 5.5.8.3 - Padam

जा॒गते॑न । छ॒न्द॒सा । स॒वि॒त्रा । दे॒वत॑या । अ॒ग्नेः । पु॒च्छे॑न । अ॒ग्नेः ।
पु॒च्छ॑म् ॥ उपे॑ति । द॒धामि॑ । उ॒दी॒च्या । त्वा । दि॒शा । सा॒दया॑मि ।
आ॒नु॒ष्टु॒भेने॑त्या॒नु – स्तु॒भेन॑ । छ॒न्द॒सा ।
मि॒त्राव॑रु॒णाभ्या॑मि॒ति मि॒त्रा-व॑रु॒णाभ्या॑म् । दे॒वत॑या । अ॒ग्नेः । प॒क्षे॑ण ।
अ॒ग्नेः । प॒क्ष॑म् । उपे॑ति । द॒धामि॑ । ऊ॒र्ध्व॒या ॥ त्वा । दि॒शा ।
सा॒दया॑मि । पा॒ङ्के॑न । छ॒न्द॒सा । बृ॒ह॒स्प॒ति॒ना । दे॒वत॑या । अ॒ग्नेः ।
पृ॒ष्ठे॑न । अ॒ग्नेः । पृ॒ष्ठ॑म् । उपे॑ति । द॒धामि॑ । यः । वै ।
अ॒पा॒त्मान॑मि॒त्यप॑-आ॒त्मान॑म् । अ॒ग्नि॑म् । चि॒नु॒ते ।
अ॒पा॒त्मे॒त्यप॑ – आ॒त्मा । अ॒मु॒ष्मिन् । लो॒के । भव॑ति । यः ।
सा॒त्मान॑मि॒ति स – आ॒त्मान॑म् । चि॒नु॒ते () । सा॒त्मे॒ति स-आ॒त्मा ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

अ॒मुष्मिन् । लो॒के । भव॑ति । आ॒त्मे॒ष्टका॑ इत्या॒त्म-इ॒ष्टकाः॑ । उपे॑ति ।
द॒धा॒ति । ए॒षः । वै । अ॒ग्नेः । आ॒त्मा । सा॒त्मा॒नमि॑ति स-आ॒त्मा॒नम् ।
ए॒व । अ॒ग्निम् । चि॒नु॒ते । सा॒त्मे॒ति स - आ॒त्मा । अ॒मुष्मिन् ।
लो॒के । भव॑ति । यः । ए॒वम् । वे॒द ॥ 36 (72)

(इ॒यै॒तत्त्वं - प्र॒ती॒च्या॑ त्वा दि॒शा सा॑द॒यामि॑ - यः सा॒त्मा॒नं चि॒नु॒ते -
द्वा॒विं॑शतिश्च) (A8)

TS 5.5.9.1

अ॒ग्न उ॒दधे॑ या त इ॒षु॒र्यु॒वा ना॒म तया॑ नो मृ॒ड तस्या॑स्ते नम॒ स्तस्या॑
स्त उप॒ जी॒वन्तो॑ भूया॒स्माग्ने॑ दु॒ध्र ग॒ह्य किं॑शिल व॒न्य या त
इ॒षु॒र्यु॒वा ना॒म तया॑ नो मृ॒ड तस्या॑स्ते नम॒ स्तस्या॑ स्त उप॒ जी॒वन्तो॑
भूया॒स्म पञ्च॑ वा ए॒ते॒ऽग्नयो॑ यच्चि॒तय॑ उ॒दधि॑रेव ना॒म प्र॒थमो॑

दु॒ध्रो- [] 37

TS 5.5.9.1 - Padam

अ॒ग्ने॑ । उ॒दध॑ इत्या॒द - धे॑ । या । ते॑ । इ॒षुः । यु॒वा । ना॒म । तया॑ ।
नः॑ । मृ॒ड । तस्याः॑ । ते॑ । नमः॑ । तस्याः॑ । ते॑ । उपे॑ति । जी॒वन्तः॑ ।

भू॒या॒स्म । अ॒ग्ने॑ । दु॒ध्र॑ । ग॒ह्य॑ । कि॒ञ्शिल॑ । व॒न्य॑ । या॒ । ते॒ ।
इ॒षुः॑ । यु॒वा । ना॒म॑ । तया॑ । नः॑ । मृ॒ड॑ । तस्याः॑ । ते॒ । नमः॑ ।
तस्याः॑ । ते॒ । उपेति॑ । जी॒वन्तः॑ । भू॒या॒स्म । पञ्च॑ । वै । ए॒ते ।
अ॒ग्नयः॑ । यत् । चि॒तयः॑ । उ॒दधि॑रित्यु॒द – धिः॑ । ए॒व । ना॒म॑ ।

प्र॒थमः॑ । दु॒ध्रः॑ । 37 (50)

TS 5.5.9.2

द्वि॒तीयो॑ ग॒ह्यस्तृ॑तीयः॑ कि॒ञ्शिल॑श्चतु॒र्थो व॒न्यः॑ पञ्च॒मस्ते॒भ्यो
यदा॑हु॒तीर्न॑ जुहु॒याद॑ध्व॒र्युं च॑ यज॒मानं॑ च॒ प्र द॑हेयु॒र्यदे॑ता
आहु॑तीर्जु॒होति॑ भा॒गधे॑ये॒नैवै॒नाञ्छ॑मयति॒ नाऽऽ*ति॒माच्छ॑त्यद्व॒र्युर्न॑
यज॑मानो॒ वाङ् म॑ आ॒सन् न॒सोः प्रा॒णोऽक्ष्यो॑श्चक्षुः॒ कर्ण॑योः॒ श्रोत्रं॑
बा॒हुवो॑र्बल-मू॒रुवो॑रोजोऽरि॒ष्टा वि॒श्वान्य॑ङ्गानि॒ तनू॑- [] 38

TS 5.5.9.2 - Padam

द्वि॒तीयः॑ । ग॒ह्यः॑ । तृ॒तीयः॑ । कि॒ञ्शिलः॑ । चतु॒र्थः॑ । व॒न्यः॑ ।
पञ्च॒मः॑ । ते॒भ्यः॑ । यत् । आहु॑तीरित्या – हु॒तीः॑ । न । जुहु॑यात् ।
अ॒ध्व॒र्युम् । च॒ । यज॑मानम् । च॒ । प्रेति॑ । द॒हेयुः॑ । यत् । ए॒ताः॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

आहु॑तीरित्या – हु॒तीः । जु॒होति॑ । भा॒ग॒धे॒येनेति॑ भा॒ग॒-धे॒येन॑ । ए॒व ।
ए॒नान् । श॒म॒यति॑ । न । आ॒र्तिम् । ए॒ति । ऋ॒च्छति॑ । अ॒ध्व॒र्युः । न ।
यज॑मानः । वाक् । मे । आ॒सन् । न॒सोः । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः ।
अ॒क्ष्योः । चक्षुः॑ । क॒र्ण॒योः । श्रो॒त्रम् । बा॒हु॒वोः । ब॒लम् । ऊ॒रु॒वोः ।
ओजः॑ । अ॒रि॒ष्टा । वि॒श्वा॒नि । अ॒ङ्गा॒नि । त॒नूः । 38 (50)

TS 5.5.9.3

-स्त॒नु॒वा मे॑ स॒ह नम॑स्ते अस्तु॒ मा मा॑ हि॒॒सी॒रप॑ वा ए॒तस्मा॑त्
प्रा॒णाः क्रा॑मन्ति॒ यो ऽग्निं॑ चि॒न्व-न्न॑धि॒क्राम॑ति॒ वाङ् म॑ आ॒सन् न॒सोः
प्रा॒ण इत्या॑ह प्रा॒णाने॒वाऽऽत्मन्॑ ध॒त्ते यो॑ रु॒द्रो अ॒ग्नौ यो॑ अ॒प्सु
य ओष॑धीषु॒ यो रु॒द्रो वि॒श्वा भु॒वना ऽऽवि॒वेश॑ तस्मै॑ रु॒द्राय॑ नमो॑
अ॒स्त्वाहु॑तिभा॒गा वा अ॒न्ये रु॒द्रा ह॒विर्भा॑गा – [] 39

TS 5.5.9.3 - Padam

त॒नु॒वा । मे॑ । स॒ह । नमः॑ । ते॒ । अस्तु॑ । मा । मा॑ । हि॒॒सीः ।
अपे॑ति । वै । ए॒तस्मा॑त् । प्रा॒णा इति॑ प्र – अ॒नाः । क्रा॑मन्ति॒ यः ।
अ॒ग्निम् । चि॒न्वन् । अ॒धि॒क्राम॑तीत्यधि – क्रा॑मति॒ वाक् । मे॑ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

आ॒सन् । न॒सोः । प्रा॒ण इति॑ प्र – अ॒नः । इति॑ । आ॒ह । प्रा॒णानि॑ति
प्र – अ॒नान् । ए॒व । आ॒त्मन् । ध॒त्ते । यः । रु॒द्रः । अ॒ग्नौ । यः ।
अ॒प्स्वि॒त्यप् – सु । यः । ओष॑धीषु । यः । रु॒द्रः । वि॒श्वा॑ । भु॒वना॑ ।
आ॒वि॒वेशे॑त्या॑ – वि॒वेश॑ । तस्मै॑ । रु॒द्राय॑ । नमः॑ । अ॒स्तु ।
आहु॑तिभा॒गा इत्याहु॑ति – भा॒गाः । वै । अ॒न्ये । रु॒द्राः ।
ह॒विर्भा॑गा इति॑ ह॒विः – भा॒गाः । 39 (50)

TS 5.5.9.4

अ॒न्ये श॑तरु॒द्रीय॑ हु॒त्वा गा॑वीधु॒कं च॑रुमे॒तेन॑ यजु॒षा च॑रमा॒यामिष्ट॑कायां
नि द॑द्ध्याद्-भा॒गधे॑येनै॒वैन॑ श॒मय॑ति तस्य॒ त्वै श॑तरु॒द्रीय॑
हु॒तमि॑त्याहु॒र्यस्यै॑तद॒ग्नौ क्रि॑यत इति॑ वस॒वस्त्वा रु॒द्रैः पु॒रस्ता॑त् पा॒न्तु
पि॒तर॑स्त्वा यमरा॒जानः॑ पि॒तृभि॑र्दक्षि॒णतः॑ पा॒न्त्वादित्या॑स्त्वा वि॒श्वैर्दे॑वैः
पश्चा॑त् पा॒न्तु द्यु॒तान॑ स्त्वा मा॒रुतो॑ म॒रुद्भि॑-रु॒त्तर॑तः पा॒तु – [] 40

TS 5.5.9.4 - Padam

अ॒न्ये । श॑तरु॒द्रीय॑मि॒ति श॑त – रु॒द्रीय॑म् । हु॒त्वा । गा॑वीधु॒कम् ।
च॒रुम् । ए॒तेन॑ । यजु॒षा । च॑रमा॒याम् । इष्ट॑का॒याम् । नी॒ति । द॑द्ध्यात् ।

भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति॒ भा॒ग – धे॒ये॒न । ए॒व । ए॒न॒म् । श॒म॒य॒ति॒ । त॒स्य॒ । तु॒ ।
वै । श॒त॒रु॒द्री॒य॒मि॒ति॒ श॒त – रु॒द्री॒य॒म् । हु॒त॒म् । इ॒ति॒ । आ॒हुः ।
य॒स्य॒ । ए॒त॒त् । अ॒ग्नौ॒ । क्रि॒य॒ते॒ । इ॒ति॒ । व॒स॒वः॒ । त्वा॒ । रु॒द्रैः॒ ।
पु॒र॒स्ता॒त् । पा॒न्तु॒ । पि॒तरः॑ । त्वा॒ । य॒म॒रा॒जा॒न॒ इति॑ य॒म – रा॒जा॒नः॒ ।
पि॒तृ॒भि॒रि॒ति॑ पि॒तृ – भिः॒ । द॒क्षि॒ण॒तः॒ । पा॒न्तु॒ । आ॒दि॒त्याः॒ । त्वा॒ ।
वि॒श्वैः॑ । दे॒वैः॒ । प॒श्चा॒त् । पा॒न्तु॒ । द्यु॒ता॒नः॒ । त्वा॒ । मा॒रु॒तः॒ ।
म॒रु॒द्भि॒रि॒ति॑ म॒रु॒त् – भिः॒ । उ॒त्त॒र॒त॒ इत्यु॒त् – त॒र॒तः॒ । पा॒तु॒ । 40 (50)

TS 5.5.9.5

दे॒वा॒स्त्वे॒न्द्र॒ज्ये॒ष्ठा॒ व॒रु॒ण॒रा॒जा॒नो॒ ऽध॒स्ता॑च्चो॒-प॒रि॒ष्ठा॑च्च पा॒न्तु॒
न॒ वा ए॒ते॒न॒ पू॒तो॒ न मे॒द्ध्यो॒ न प्रो॒क्षि॒तो॒ यदे॒न॒म॒तः॒ प्रा॒ची॒नं॒ प्रो॒क्ष॒ति॒
य॒थ् स॒ञ्चि॒त॒मा॒ज्ये॒न॒ प्रो॒क्ष॒ति॒ ते॒न॒ पू॒त॒स्ते॒न॒ मे॒द्ध्य॒स्ते॒न॒ प्रो॒क्षि॒तः॒ ॥ 41

TS 5.5.9.5 - Padam

दे॒वाः॒ । त्वा॒ । इ॒न्द्र॒ज्ये॒ष्ठा॒ इ॒ती॒न्द्र – ज्ये॒ष्ठाः॒ । व॒रु॒ण॒रा॒जा॒न॒ इति॑
व॒रु॒ण – रा॒जा॒नः॒ । अ॒ध॒स्ता॑त् । च॒ । उ॒प॒रि॒ष्ठा॑त् । च॒ । पा॒न्तु॒ । न॒ ।
वै । ए॒ते॒न॒ । पू॒तः॒ । न॒ । मे॒द्ध्यः॒ । न॒ । प्रो॒क्षि॒त॒ इति॑ प्र – उ॒क्षि॒तः॒ ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

यत् । ए॒नम् । अतः । प्रा॒ची॒नम् । प्रो॒क्ष॒तीति॑ प्र – उ॒क्ष॒ति । यथ् ।
सञ्चि॑त॒मिति॑ सं – चि॒तम् । आज्ये॑न । प्रो॒क्ष॒तीति॑ प्र – उ॒क्ष॒ति ।
तेन॑ । पू॒तः । तेन॑ । मे॒द्ध्यः । तेन॑ ।

प्रो॒क्षि॒त इति॑ प्र-उ॒क्षि॒तः ॥ 41 (32)

(दु॒ध - स्त॒नूर - ह॒विर्भा॑गाः - पा॒तु - द्वा॒त्रिं॑शच्च) (A9)

TS 5.5.10.1

स॒मी॒ची॒ नामा॑सि प्रा॒ची दिक् तस्या॑स्ते ऽग्नि॑रधि॒पति॑ र॒सितो॑ र॒क्षिता॑
यश्चाधि॑पति॒र्यश्च॑ गो॒प्ता ता॑भ्यां नम॒स्तौ नो॑ मृ॒डय॑तां ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑
नो द्वेष्टि॑ तं वां जं॒भे द॑धाम्यो॒जस्वि॑नी नामा॑सि दक्षि॒णा दिक् तस्या॑स्त
इन्द्रो॑ ऽधि॒पतिः॑ पृ॒दाकुः॑ प्रा॒ची नामा॑सि प्र॒तीची॑ दिक्
तस्या॑स्ते – [] 42

TS 5.5.10.1 - Padam

स॒मी॒ची॒ । नाम॑ । अ॒सि । प्रा॒ची॒ । दिक् । तस्या॑ः । ते । अ॒ग्निः ।
अधि॑पति॒रित्यधि॑ – पतिः । अ॒सितः । र॒क्षिता॑ । यः । च ।
अधि॑पति॒रित्यधि॑-पतिः । यः । च । गो॒प्ता । ता॑भ्याम् । नमः । तौ ।

नः । मृ॒ड॒य॒ता॒म् । ते । यम् । द्वि॒ष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टि॑ । तम् ।
वा॒म् । ज॒म्भे॑ । द॒धा॒मि॑ । ओ॒ज॒स्विनी॑ । ना॒म । अ॒सि॒ । दक्षि॑णा ।
दिक् । तस्याः॑ । ते । इन्द्रः॑ । अधि॑पतिरित्यधि॑ – पतिः॑ । पृ॒दा॒कुः ।
प्रा॒ची॑ । ना॒म । अ॒सि॒ । प्र॒ती॒ची॑ । दिक् । तस्याः॑ । ते । 42 (50)

TS 5.5.10.2

सोमो॑ ऽधि॑पतिः स्व॒जो॑ ऽव॒स्था॒वा॒ नामा॒-स्यु॒दी॒ची॒ दिक् तस्या॑स्ते
वरु॑णोऽधि॑पति-स्ति॒रश्च॑ रा॒जि॒रधि॑प॒त्नी॒ नामा॑सि बृ॒हती॑ दिक् तस्या॑स्ते
बृ॒ह॒स्पति॑-रधि॑पतिः श्वि॒त्रो॒ व॒शिनी॑ नामा॑सीयं दिक् तस्या॑स्ते
यमो॑ ऽधि॑पतिः क॒ल्मा॑ष॒ग्री॒वो रक्षि॑ता यश्चाधि॑पति॒र्यश्च॑ गो॒प्ता ताभ्यां॑
नम॑स्तौ नो मृ॒ड॒य॒तां ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ – [] 43

TS 5.5.10.2 - Padam

सोमः॑ । अधि॑पतिरित्यधि॑ – पतिः॑ । स्व॒ज इति॑ स्व – जः ।
अ॒व॒स्था॒वेत्य॑व – स्था॒वा॑ । ना॒म । अ॒सि॒ । उ॒दी॒ची॒ दिक् । तस्याः॑ ।
ते । वरु॑णः । अधि॑पतिरित्यधि॑-पतिः॑ । ति॒रश्च॑रा॒जि॒रिति॑ ति॒रश्च॑-रा॒जिः ।
अधि॑प॒त्नीत्य॑धि॑-प॒त्नी॒ । ना॒म । अ॒सि॒ । बृ॒हती॑ । दिक् । तस्याः॑ । ते ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

बृ॒ह॒स्प॒तिः । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॒ – प॒तिः । श्रि॒त्रः । व॒शि॒नी॑ । ना॒म ।
अ॒सि॒ । इ॒यं । दिक् । तस्याः॑ । ते । य॒मः । अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॒-प॒तिः ।
क॒ल्मा॑ष॒ग्री॒व इति॑ क॒ल्मा॑ष – ग्री॒वः । र॒क्षि॒ता । यः । च ।
अ॒धि॒प॒ति॒रि॒त्य॒धि॒-प॒तिः । यः । च । गो॒प्ता । ता॒भ्याम् । नमः॑ । तौ ।
नः । मृ॒ड॒य॒ताम् । ते । यम् । द्वि॒ष्मः । यः । च । 43 (50)

TS 5.5.10.3

नो॒ द्वेष्टि॑ तं वाँ॑ ज॒म्भे॑ द॒धाम्ये॒ता वै दे॒वता॑ अ॒ग्निं चि॒त॒ र॒क्षन्ति॑
ता॒भ्यो यदा॑हु॒तीर्न जुहु॑याद॒ध्वर्युं॑ च यज॑मानं च ध्या॒येयु॑र्यदे॒ता
आहु॑तीर्जु॒होति॑ भा॒ग॒धे॒येनै॒-वैनाञ्छ॑मयति नाऽऽ*ति॒माच्छ॑त्यद॒ध्वर्यु॑र्न
यज॑मानो हे॒तयो॑ ना॒म स्थ॑ तेषाँ॑ वः पु॒रो गृ॒हा अ॒ग्निर्व॑ इ॒षवः॑
स॒लिलो॑ नि॒लि॒ं॒पा ना॒म – [] 44

TS 5.5.10.3 - Padam

नः । द्वेष्टि॑ । तम् । वा॒म् । ज॒म्भे॑ । द॒धामि॑ । ए॒ताः । वै । दे॒वताः॑ ।
अ॒ग्निम् । चि॒तम् । र॒क्षन्ति॑ । ता॒भ्यः । यत् । आहु॑तीरि॒त्या – हु॒तीः ।
न । जुहु॑यात् । अ॒ध्व॒र्युम् । च । यज॑मानम् । च । ध्या॒येयुः । यत् ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

ए॒ताः । आ॒हु॒ती॒रि॒त्या – हु॒तीः । जु॒हो॒ति । भा॒ग॒धे॒ये॒ने॒ति भा॒ग–धे॒ये॒न ।
ए॒व । ए॒ना॒न् । श॒म॒य॒ति । न । आ॒र्ति॒म् । ए॒ति । ऋ॒च्छ॒ति । अ॒ध्व॒र्युः ।
न । य॒ज॒मा॒नः । हे॒त॒यः । ना॒म । स्थ॒ । तेषा॑म् । वः । पु॒रः । गृ॒हाः ।
अ॒ग्निः । वः । इ॒ष॒वः । स॒लि॒लः । नि॒लि॒ं॒पा इति॑ नि–लि॒ं॒पाः । ना॒म । 44 (50)

TS 5.5.10.4

स्थ॒ तेषा॑म् । वः । दक्षि॑णा गृ॒हाः पि॒तरो॑ व इ॒ष॒वः स॒गरो॑ वज्रि॑णो ना॒म स्थ॒
तेषा॑म् । वः । प॒श्चाद् गृ॒हाः स्व॒प्नो॑ व इ॒ष॒वो ग॒ह्वरो॑ ऽव॒स्थावा॑नो ना॒म स्थ॒
तेषा॑म् । वः । उ॒त्तरा॑द् गृ॒हा आ॒पो व इ॒ष॒वः स॒मु॒द्रो ऽधि॑प॒तयो॑ ना॒म स्थ॒
तेषा॑म् । वः । उ॒परि॑ गृ॒हा व॒र्षं । वः । इ॒ष॒वो ऽव॒स्वान् क्र॒व्या ना॒म स्थ॒
पा॒र्त्थि॒वा–स्तेषा॑म् । वः । इ॒ह गृ॒हा– [] 45

TS 5.5.10.4 - Padam

स्थ॒ । तेषा॑म् । वः । दक्षि॑णा । गृ॒हाः । पि॒तरः॑ । वः । इ॒ष॒वः ।
स॒गरः । वज्रि॑णः । ना॒म । स्थ॒ । तेषा॑म् । वः । प॒श्चात् । गृ॒हाः ।
स्व॒प्नः । वः । इ॒ष॒वः । ग॒ह्वरः॑ । अ॒व॒स्थावा॑न इत्य॒व – स्थावा॑नः ।
ना॒म । स्थ॒ । तेषा॑म् । वः । उ॒त्तरा॑दित्युत् – त॒रात् । गृ॒हाः । आ॒पः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

वः । इ॒षवः । स॒मु॒द्रः । अ॒धि॒प॒तय॑ इ॒त्यधि॑ – प॒तयः॑ । ना॒म । स्थ॒ ।
तेषा॑म् । वः । उ॒परि॑ । गृ॒हाः । व॒र्ष॒म् । वः । इ॒षवः । अ॒व॒स्वान् ।
क्र॒व्याः । ना॒म । स्थ॒ । पा॒र्था॒वाः । तेषा॑म् । वः । इ॒ह ।

गृ॒हाः । 45 (50)

TS 5.5.10.5

अ॒न्नं व॑ इ॒षवो॑ ऽनि॒मि॒षो वा॑त॒नामं॑ ते॒भ्यो॑ वो न॒मस्ते॑ नो मृ॒डय॑त
ते यं द्वि॒ष्मो यश्च॑ नो द्वेष्टि॑ तं वो॑ ज॒म्भे॑ द॒धामि॑ हु॒तादो॑ वा अ॒न्ये दे॒वा
अ॒हु॒तादो॑ ऽन्ये॑ ता॒नग्नि॑चि॒दे॒वोभ्या॑न् प्री॒णाति॑ द॒ध्ना म॑धु॒मिश्रे॑णै॒ता
आ॒हु॒तीर्जु॑होति॒ भाग॑धे॒र्येनै॒वैनान्॑ प्री॒णात्य॑थो ख॒ल्वाहु॑रिष्ट॒का वै दे॒वा
अ॒हु॒ताद॑ इ॒त्य – [] 46

TS 5.5.10.5 - Padam

अ॒न्नम् । वः । इ॒षवः । नि॒मि॒ष इति॑ नि – मि॒षः । वा॒त॒नाम॑मि॒ति
वा॒त – ना॒मम् । ते॒भ्यः । वः । न॒मः । ते । नः । मृ॒डय॑त । ते । यम् ।
द्वि॒ष्मः । यः । च । नः । द्वेष्टि॑ । तम् । वः । ज॒म्भे॑ । द॒धामि॑ । हु॒ताद॑
इति॑ हु॒त – अ॒दः । वै । अ॒न्ये । दे॒वाः । अ॒हु॒ताद॑ इ॒त्यहु॑त – अ॒दः ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

अ॒न्ये । तान् । अ॒ग्नि॒चिदि॒त्यग्नि॑ – चि॒त् । ए॒व । उ॒भया॑न् । प्री॒णा॒ति ।
द॒ध्ना । म॒धुमि॒श्रेणे॑ति मधु – मि॒श्रेण॑ । ए॒ताः । आ॒हु॒ती॒रित्या॑-हु॒तीः ।
जु॒हो॒ति । भा॒गधे॒येने॑ति भाग – धे॒येन॑ । ए॒व । ए॒ना॒न् । प्री॒णा॒ति ।
अथो॒ इति॑ । ख॒लु । आ॒हुः । इ॒ष्टकाः॑ । वै । दे॒वाः ।
अ॒हु॒ताद॑ इ॒त्यहु॑त – अ॒दः । इति॑ । 46 (50)

TS 5.5.10.6

-नु॒परि॒क्रामं॑ जु॒हो॒त्यपरि॑वर्गमे॒वैना॑न् प्री॒णा॒तीम॑ स्तन॒मूर्ज॑स्वन्तं
धया॒पां प्र॒प्यात॑मग्ने सरि॒रस्य॑ म॒द्ध्ये॑ ।
उ॒थ्सं जु॒षस्व॑ म॒धुम॑न्तमूर्व॒ समु॒द्रिय॑ स॒दन॑मा वि॒शस्व॑ ॥
यो वा अ॒ग्निं प्र॒युज्य॑ न वि॒मुञ्च॑ति यथा ऽश्वो॑ यु॒क्तो ऽवि॑मु॒च्यमा॑नः
क्षु॒द्ध्यन्॑ परा॒भव॑त्ये॒वम॑स्याग्निः परा॒ भव॑ति तं परा॒भव॑न्तं य॒जमा॑नो
ऽनु॒ परा॑ भव॒ति सो॑ ऽग्निं चि॒त्वा लू॒क्षो- [] 47

TS 5.5.10.6 - Padam

अ॒नु॒परि॒क्राम॑मि॒त्यनु॑ – परि॒क्राम॑म् । जु॒हो॒ति ।
अ॒परि॒वर्ग॑मि॒त्यपरि॑ – वर्ग॑म् । ए॒व । ए॒ना॒न् । प्री॒णा॒ति । इ॒मम् ।

स्तनम् । ऊर्जस्वन्तम् । धय । अपाम् । प्रप्यातमिति प्र-प्यातम् ।
 अग्ने । सरिरस्य । मद्ध्ये ॥ उथ्सम् । जुषस्व । मधुमन्तमिति
 मधु-मन्तम् । ऊर्व । समुद्रियम् । सदनम् । एति । विशस्व ॥ यः ।
 वै । अग्निम् । प्रयुज्येति प्र – युज्य । न । विमुञ्चतीति
 वि – मुञ्चति । यथा । अश्वः । युक्तः । अविमुच्यमान
 इत्यवि – मुच्यमानः । क्षुद्ध्यन् । पराभवतीति परा – भवति ।
 एवम् । अस्य । अग्निः । परेति । भवति । तम् । पराभवन्तमिति
 परा – भवन्तम् । यजमानः । अनु । परेति । भवति । सः ।

अग्निम् । चित्वा । लूक्षः । 47 (50)

TS 5.5.10.7

भवतीम७ स्तनमूर्जस्वन्तं धयापामित्याज्यस्य पूर्णा७ स्रुचं जुहोत्येष
 वा अग्नेर्विमोको विमुच्यैवास्मा अन्नमपि दधाति तस्मादाहुर्यश्चैवं
 वेद यश्च न सुधाय७ ह वै वाजी सुहितो दधातीत्यग्निर्वाव वाजी
 तमेव तत् प्रीणाति स एनं प्रीतः प्रीणाति वसीयान् भवति () ॥ 48

TS 5.5.10.7 - Padam

भवति । इमम् । स्तनम् । ऊर्जस्वन्तम् । धय । अपाम् । इति ।
आज्यस्य । पूर्णाम् । सुचम् । जुहोति । एषः । वै । अग्नेः । विमोक
इति वि – मोकः । विमुच्येति वि – मुच्य । एव । अस्मै । अन्नम् ।
अपीति । दधाति । तस्मात् । आहुः । यः । च । एवम् । वेद । यः ।
च । न । सुधायमिति सु – धायम् । ह । वै । वाजी ।
सुहित इति सु – हितः । दधाति । इति । अग्निः । वाव । वाजी ।
तम् । एव । तत् । प्रीणाति । सः । एनम् । प्रीतः । प्रीणाति ।
वसीयान् । भवति () ॥ 48 (50) (प्रतीची दिक्तस्यास्ते-द्विष्मो यश्च-
निलिम्पा ना-मे ह गृहा-इति-लूक्षो-वसीयान् भवति) (A10)

TS 5.5.11.1

इन्द्राय राज्ञे सूकरो वरुणाय राज्ञे कृष्णो यमाय राज्ञ ऋश्य ऋषभाय
राज्ञे गवयः शार्दूलाय राज्ञे गौरः पुरुषराजाय मर्कटः क्षिप्रश्येनस्य
वर्तिका नीलङ्गोः क्रिमिः सोमस्य राज्ञः कुलुङ्गः सिन्धोः
शिंशुमारो हिमवतो हस्ती ॥ 49

TS 5.5.11.1 - Padam

इन्द्राय॑ । राज्ञे॑ । सू॒करः॑ । वरु॑णाय । राज्ञे॑ । कृ॒ष्णः॑ । यमा॑य । राज्ञे॑ ।
ऋ॒श्यः॑ । ऋष॑भाय । राज्ञे॑ । गव॑यः । शार्दू॑लाय । राज्ञे॑ । गौरः॑ ।
पुरु॑षराजायेति पुरु॑ष – राजा॑य । म॒र्कटः॑ । क्षिप्र॑श्येनस्येति
क्षिप्र॑ – श्येन॑स्य । वर्ति॑का । नील॑ङ्गोः । क्रि॒मिः॑ । सोम॑स्य । राज्ञः॑ ।
कु॒लुङ्गः॑ । सिन्धोः॑ । शि॒शु॒मारः॑ । हि॒मव॑त इति हि॒म – व॑तः ।

ह॒स्ती ॥ 49 (28)

(इन्द्राय॑ राज्ञे॑ – ष्ठाविंशतिः॑) (A11)

TS 5.5.12.1

म॒युः॑ प्राजाप॒त्य ऊ॒लो ह॒लीक्ष्णो॑ वृषद॒शस्ते॑ धा॒तुः॑ सर॒स्वत्यै॑
शा॒रिः॑ श्ये॒ता पुरु॑षवा॒ख् सर॒स्वते॑ शु॒कः॑ श्ये॒तः॑ पुरु॑षवा॒गा॒र॒ण्योऽजो॑
नकु॑लः शका॒ ते पौ॒ष्णा वा॒चे क्रौ॒ञ्चः॑ ॥ 50

TS 5.5.12.1 - Padam

म॒युः॑ । प्राजाप॒त्य इति॑ प्राजा – प॒त्यः॑ । ऊ॒लः॑ । ह॒लीक्ष्णः॑ ।
वृषद॒शः॑ । ते । धा॒तुः॑ । सर॒स्वत्यै॑ । शा॒रिः॑ । श्ये॒ता ।

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

पुरुषवागिति॑ पुरुष-वाक् । सरस्वते॑ । शुकः॑ । श्येतः॑ । पुरुषवागिति॑
पुरुष-वाक् । आरण्यः॑ । अजः॑ । नकुलः॑ । शका॑ । ते । पौष्णाः॑ ।
वाचे॑ । क्रौञ्चः॑ ॥ 50 (23)

(मयु – स्त्रयोविंशतिः) (A12)

TS 5.5.13.1

अपां॑ नप्त्रे॑ जषो॑ नाक्रो॑ मकरः॑ कुलीकयस्ते॑ऽकूपारस्य॑ वाचे॑
पैङ्गराजो॑ भगाय॑ कुषीतक॑ आ॒ती वा॒हसो॑ दर्वि॒दा ते वा॒यव्या॑
दिग्भ्यश्चक्रवाकः॑ ॥ 51

TS 5.5.13.1 - Padam

अ॒पाम् । न॒प्त्रे॑ । ज॒षः । ना॒क्रः । म॒करः । कु॒ली॒कयः॑ । ते ।
अ॒कूपारस्य॑ । वा॒चे । पै॒ङ्ग॒राज॑ इति॑ पै॒ङ्ग॒राजः॑ । भगा॑य । कु॒षीत॑कः ।
आ॒ती । वा॒हसः॑ । दर्वि॒दा । ते । वा॒यव्याः॑ । दिग्भ्य॑ इति॑ दिक्-भ्यः॑ ।

चक्रवाकः॑ ॥ 51 (19)

(अपा – मेकान्नविंशतिः) (A13)

TS 5.5.14.1

ब॒ला॒या॒ज॒ग॒र आ॒खुः सृ॒ज॒या श॒य॒ण्ड॒क॒स्ते मै॒त्रा मृ॒त्य॒वे ऽसि॒तो
म॒न्य॒वे॑ स्व॒जः कुं॑भी॒न॒सः पु॒ष्क॒र॒सा॒दो लो॒हि॒ता॒हि॒स्ते त्वा॒ष्ट्राः
प्र॒ति॒श्रु॒त्का॒यै वा॒ह॒सः ॥ 52

TS 5.5.14.1 - Padam

ब॒ला॒य । अ॒ज॒ग॒रः । आ॒खुः । सृ॒ज॒या । श॒य॒ण्ड॒कः । ते । मै॒त्राः ।
मृ॒त्य॒वे॑ । अ॒सि॒तः । म॒न्य॒वे॑ । स्व॒ज इति॑ स्व – जः । कुं॑भी॒न॒स इति॑
कुं॑भी – न॒सः । पु॒ष्क॒र॒सा॒द इति॑ पु॒ष्क॒र – सा॒दः । लो॒हि॒ता॒हि॒रिति॑
लो॒हि॒त–अ॒हिः । ते । त्वा॒ष्ट्राः । प्र॒ति॒श्रु॒त्का॒या इति॑ प्र॒ति – श्रु॒त्का॒यै ।

वा॒ह॒सः ॥ 52 (18)

(ब॒ला॒या – षा॒द॒श) (A14)

TS 5.5.15.1

पु॒रु॒ष॒मृ॒गश्च॒न्द्र॒म॒से गो॒धा का॒ल॒का दा॒र्वा॒घा॒ट॒स्ते व॒न॒स्प॒ती॒नामे॒ण्य॒हे
कृ॒ष्णो रा॒त्रि॒यै पि॒कः क्षि॒व॒ङ्गा नी॒ल॒शी॒र्ष्णी ते॑ ऽर्य॒म्णे धा॒तुः
क॒त्क॒टः ॥ 53

TS 5.5.15.1 - Padam

पुरुष॑मृ॒ग इति॑ पुरु॒ष – मृ॒गः । च॒न्द्रम॑से । गो॒धा । का॒ल॒का । दा॒र्वा॒घा॒ट
इति॑ दा॒रु-आ॒घा॒तः । ते । वन॑स्पती॒नाम् । ए॒णी । अ॒हे॑ । कृ॒ष्णः ।
रा॒त्रि॒यै । पि॒कः । क्षि॒व॒ङ्का॑ । नी॒ल॒शी॒र्ष्णीति॑ नी॒ल – शी॒र्ष्णी॑ । ते ।

अ॒र्य॒म्णे । धा॒तुः । क॒त्क॒टः ॥ 53 (18)

(पुरु॑षमृ॒गौ-॑ ष्ठा॒द॒श) (A15)

TS 5.5.16.1

सौरी॑ ब॒लाक॑श्यो॒ मयू॑रः श्ये॒नस्ते॑ ग॒न्ध॒र्वा॒णां व॑सू॒नां क॒पि॒ञ्ज॒लो
रु॒द्रा॒णां ति॒त्तिरी॑ रो॒हित् कु॑ण्ड॒णाची॑ गो॒ल॒त्तिका॑ ता अ॒प्सर॑सा-
म॒र॒ण्याय॑ सृ॒मरः॑ ॥ 54

TS 5.5.16.1 - Padam

सौरी॑ । ब॒ला॒का॑ । ऋ॒श्यः॑ । मयू॑रः । श्ये॒नः । ते । ग॒न्ध॒र्वा॒णाम् ।
व॑सू॒नाम् । क॒पि॒ञ्ज॒लः । रु॒द्रा॒णाम् । ति॒त्ति॒रिः । रो॒हित् । कु॑ण्ड॒णाची॑ ।
गो॒ल॒त्तिका॑ । ताः । अ॒प्सर॑साम् । अ॒र॒ण्याय॑ । सृ॒मरः॑ ॥ 54 (18)

(सौ॑-र्य॒ष्टा॒द॒श) (A16)

TS 5.5.17.1

पृ॒षतो॑ वै॒श्वदे॒वः पि॒त्वो न्य॒ङ्कुः॑ क॒श स्ते॑ ऽनु॒मत्या॑ अ॒न्यवा॒पो
ऽर्ध॒मासा॑नां मा॒सां क॒श्यपः॑ क्वयिः॑ कु॒टरु॑र्दात्यौहस्ते॑ सि॒नीवा॒ल्यै
बृ॒हस्प॑तये शि॒त्पुटः॑ ॥ 55

TS 5.5.17.1 - Padam

पृ॒षतः॑ । वै॒श्वदे॒व इति॑ वै॒श्व – दे॒वः । पि॒त्वः । न्य॒ङ्कुः॑ । क॒शः । ते ।
अ॒नु॒मत्या॑ इत्यनु॑ – म॒त्यै । अ॒न्यवा॒प इत्यन्य॑ – वा॒पः ।
अ॒र्ध॒मासा॑ना॒मित्य॑र्ध – मा॒साना॑म् । मा॒साम् । क॒श्यपः॑ । क्वयिः॑ ।
कु॒टरुः॑ । दा॒त्यौहः॑ । ते । सि॒नीवा॒ल्यै । बृ॒हस्प॑तये ।

शि॒त्पुटः॑ ॥ 55 (18)

(पृ॒षतो॑ – ऽष्टा॑दश) (A17)

TS 5.5.18.1

श॒का भौ॒मी पा॒न्त्रः क॒शो मा॒न्थील॒वस्ते॑ पि॒तृणा॑मृ॒तूनां॑ ज॒हका॑
सँव॒थ्सरा॑य लो॒पा क॒पोत॑ उ॒लूकः॑ श॒शस्ते॑ नैर्ऋ॒ताः कृ॒कवा॒कुः
सा॒वित्रः॑ ॥ 56

TS 5.5.18.1 - Padam

श॒का॑ । भौ॒मी॑ । पा॒न्त्रः॑ । क॒शः॑ । मा॒न्थी॒लवः॑ । ते । पि॒तृ॒णाम् ।
ऋ॒तूना॑म् । ज॒ह॒का॑ । सँ॒व॒थ्स॒राये॑ति सं-व॒थ्स॒राय॑ । लो॒पा॑ । क॒पो॒तः॑ ।
उ॒लू॒कः॑ । श॒शः॑ । ते । नै॒र्ऋ॒ता इति॑ नैः – ऋ॒ताः । कृ॒क॒वाकुः॑ ।

सा॒वि॒त्रः॑ ॥ 56 (18)

(श॒का – ष॒ष्टद॑श) (A18)

TS 5.5.19.1

रु॒रु रौ॒द्रः॑ कृ॒क॒ला॒सः॑ श॒कु॒निः॑ पि॒प्प॒का॑ ते श॒र॒व्या॒यै॑ ह॒रि॒णो॑ मा॒रु॒तो॑
ब्र॒ह्म॒णे॑ शा॒र्ग॒स्तर॑क्षुः कृ॒ष्णः॑ श्वा च॒तु॒र॒क्षो॑ गर्द॒भस्त॑ इ॒तर॒ज॒नाना॑म॒ग्नये॑
धू॒ङ्क्ष॑णा ॥ 57

TS 5.5.19.1 - Padam

रु॒रुः॑ । रौ॒द्रः॑ । कृ॒क॒ला॒सः॑ । श॒कु॒निः॑ । पि॒प्प॒का॑ । ते । श॒र॒व्या॒यै॑ ।
ह॒रि॒णः॑ । मा॒रु॒तः॑ । ब्र॒ह्म॒णे॑ । शा॒र्गः॑ । त॒र॒क्षुः॑ । कृ॒ष्णः॑ । श्वा । च॒तु॒र॒क्ष
इति॑ च॒तुः॑ – अ॒क्षः॑ । गर्द॒भः॑ । ते । इ॒तर॒ज॒नाना॑मिती॒तर-ज॒नाना॑म् ।
अ॒ग्नये॑ । धू॒ङ्क्ष॑णा ॥ 57 (20) (रु॒रु – वि॒ंश॒तिः॑) (A19)

TS 5.5.20.1

अ॒ल॒ज आ॒न्त॒रि॒क्ष उ॒द्रो म॒द्गुः प्ल॒व स्ते ऽपाम॑दि॒त्यै
ह॒॒स॒सा॒चि॒-रि॒न्द्रा॒ण्यै की॒र्.शा गृ॒ध्रः शि॒ति॒क॒क्षी वा॒र्द्ध्रा॒णस॑स्ते
दि॒व्या द्या॒वापृ॑थि॒व्या श्वा॒वित् ॥ 58

TS 5.5.20.1 - Padam

अ॒ल॒जः । आ॒न्त॒रि॒क्षः । उ॒द्रः । म॒द्गुः । प्ल॒वः । ते । अ॒पाम् ।
अ॒दि॒त्यै । ह॒॒स॒सा॒चि॒रि॒ति ह॒॒स - सा॒चिः । इ॒न्द्रा॒ण्यै । की॒र्.शा ।
गृ॒ध्रः । शि॒ति॒क॒क्षी॒ति शि॒ति - क॒क्षी । वा॒र्द्ध्रा॒णसः । ते । दि॒व्याः ।
द्या॒वापृ॑थि॒व्येति॑ द्या॒वा - पृ॒थि॒व्या । श्वा॒वि॒दि॒ति श्व - वि॒त् ॥ 58 (18)

(अ॒ल॒जो - ऽष्टा॑द॒श) (A20)

TS 5.5.21.1

सु॒पर्णः पा॒र्जन्यो॑ ह॒॒सो वृ॒को वृ॒षद॒॒शस्त॑ ऐ॒न्द्रा अ॒पामु॒द्रो ऽर्य॑म्णे
लो॒पा॒शः सि॒॒हो न॒कु॒लो व्या॒घ्रस्ते॑ म॒हेन्द्रा॒य का॒माय॑ पर॒स्वान् ॥ 59

TS 5.5.21.1 - Padam

सु॒पर्ण इति॑ सु - पर्णः । पा॒र्जन्यः । ह॒॒सः । वृ॒कः । वृ॒षद॒॒शः ।
ते । ऐ॒न्द्राः । अ॒पाम् । उ॒द्रः । अ॒र्य॑म्णे । लो॒पा॒शः । सि॒॒हः ।

नकुलः । व्याघ्रः । ते । महेन्द्रायेति महा – इन्द्राय । कामाय ।
परस्वान् ॥ 59 (18)

(सुपर्णो – ऽष्टदश) (A21)

TS 5.5.22.1

आग्नेयः कृष्णाग्रीवः सारस्वती मेषी बभ्रुः सौम्यः पौष्णः श्यामः
शितिपृष्ठो बार्हस्पत्यः शिल्पो वैश्वदेव ऐन्द्रो ऽरुणो मारुतः कल्माष
ऐन्द्राग्नः संहितो ऽधोरामः सावित्रो वारुणः पेत्यः ॥ 60

TS 5.5.22.1 - Padam

आग्नेयः । कृष्णाग्रीव इति कृष्ण – ग्रीवः । सारस्वती । मेषी ।
बभ्रुः । सौम्यः । पौष्णः । श्यामः । शितिपृष्ठ इति शिति – पृष्ठः ।
बार्हस्पत्यः । शिल्पः । वैश्वदेव इति वैश्व – देवः । ऐन्द्रः ।
अरुणः । मारुतः । कल्माषः । ऐन्द्राग्न इत्यैन्द्र – अग्नः ।
संहित इति सं – हितः । अधोराम इत्यधः – रामः । सावित्रः ।
वारुणः । पेत्यः ॥ 60 (22)

(आग्नेयो – द्वाविंशतिः) (A22)

TS 5.5.23.1

अ॒श्व॒स्तू॒परो॒ गो॒मृ॒गस्ते॒ प्रा॒जा॒प॒त्या आ॒ग्ने॒यौ कृ॒ष्ण॒ग्री॒वौ त्वा॒ष्ट्रौ
लो॒म॒श॒स॒क्थौ॒ शि॒ति॒पृ॒ष्ठौ बा॒र्ह॒स्प॒त्यौ धा॒त्रे पृ॒षो॒दरः॒ सौ॒र्यो
ब॒ल॒क्षः पे॒त्वः ॥ 61

TS 5.5.23.1 - Padam

अ॒श्वः । तू॒परः । गो॒मृ॒ग इति॑ गो – मृ॒गः । ते । प्रा॒जा॒प॒त्या इति॑
प्रा॒जा – प॒त्याः । आ॒ग्ने॒यौ । कृ॒ष्ण॒ग्री॒वा॒विति॑ कृ॒ष्ण – ग्री॒वौ ।
त्वा॒ष्ट्रौ । लो॒म॒श॒स॒क्था॒विति॑ लो॒म॒श – स॒क्थौ । शि॒ति॒पृ॒ष्ठा॒विति॑
शि॒ति – पृ॒ष्ठौ । बा॒र्ह॒स्प॒त्यौ । धा॒त्रे । पृ॒षो॒दर इति॑ पृ॒ष – उ॒दरः ।
सौ॒र्यः । ब॒ल॒क्षः । पे॒त्वः ॥ 61 (16)

(अ॒श्वः – षोड॑श) (A23)

TS 5.5.24.1

अ॒ग्नये॑ऽनी॒क॒वते॒ रोहि॑ता॒ज्जि-र॒न॒ड्वान॑धो॒रामौ॑ सा॒वि॒त्रौ पौ॒ष्णौ
र॒ज॒त॒ना॒भी वै॒श्व॒दे॒वौ पि॒शङ्गौ॑ तू॒परौ॑ मा॒रुतः॑ क॒ल्मा॑ष आ॒ग्ने॒यः
कृ॒ष्णो ऽजः॑ सा॒र॒स्व॒ती मे॒षी वा॒रुणः॑ कृ॒ष्ण ए॒क॒शि॒ति॒पात् पे॒त्वः ॥ 62

TS 5.5.24.1 - Padam

अ॒ग्नये॑ । अ॒नीक॑व॒त इ॒त्यनी॑क-व॒ते । रोहि॑ताज्जि॒रिति॑
रोहि॑त-अ॒ज्जिः । अ॒न॒ड्वान् । अ॒धो॒रा॒मा॒वित्य॑धः – रा॒मौ । सा॒वि॒त्रौ ।
पौ॒ष्णौ । र॒ज॒त॒ना॒भी इति॑ र॒ज॒त – ना॒भी । वै॒श्व॒दे॒वा॒विति॑ वै॒श्व॒दे॒वौ ।
पि॒शङ्गा॑ । तू॒परौ । मा॒रु॒तः । क॒ल्मा॑षः । आ॒ग्ने॒यः । कृ॒ष्णः । अ॒जः ।
सा॒र॒स्व॒ती । मे॒षी । वा॒रु॒णः । कृ॒ष्णः । ए॒क॒शि॒ति॒पा॒दित्ये॑क-शि॒ति॒पा॒त् ।
पे॒त्वः ॥ 62 (22)

(अ॒ग्नये॑ – द्वा॒वि॒ंश॒तिः) (A24)

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 24 Anuvaakams :-

(यदेके॑न – प्र॒जाप॑तिः प्रे॒णाऽनु॑ – यजु॑षा – ऽऽपो॑ – वि॒श्वक॑र्मा –
ऽग्न॑ आ या॒हि – सुव॑र्गाय॒ वज्रो॑ – गा॒यत्रे॑णा – ग्न॑ उद॒धे – समी॑ची
– न्द्रा॑य – म॒यु – र॒पां – ब॒लाय॑ – पु॒रुष॑मृ॒गः – सौ॒री – पृ॒षतः॑ –
श॒का – रुरु॑ – र॒लजः॑ – सु॒पर्ण॑ – आ॒ग्नेयो॑ – ऽश्वो॑ –
ऽग्नये॑ऽनीक॒वते॑ – चतु॑र्विंश॒तिः)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(यदेके॑न – स पा॒पीया॑ – ने॒तद्वा॑ अ॒ग्ने – र्धनु॑स्तद् –
दे॒वास्त्वेन्द्र॑ज्ये॒ष्ठा – अ॒पां न॒प्त्रे – ऽश्व॑स्तू॒परो॑ – द्विष॑ष्टिः)

First and Last Padam of Fifth Prasnam of 5th Kandam

(यदेके॑ – नैक॑शितिपात् पे॒त्वः)

॥ हरिः ओं ॥

॥ कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां पद पाठे पञ्चमकाण्डे

पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः ॥

पद पाठे (वाक्य सहित) – पञ्चमकाण्डे – पञ्चमः प्रश्नः

Details of Panchati and Padam for Kandam 5 , Prasanam 5 (TS 5.5)

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	7	338
Anuvakam 2	7	340
Anuvakam 3	3	174
Anuvakam 4	4	218
Anuvakam 5	4	203
Anuvakam 6	3	166
Anuvakam 7	5	258
Anuvakam 8	3	172
Anuvakam 9	5	232
Anuvakam 10	7	350
Anuvakam 11	1	28
Anuvakam 12	1	23
Anuvakam 13	1	19
Anuvakam 14	1	18
Anuvakam 15	1	18
Anuvakam 16	1	18
Anuvakam 17	1	18
Anuvakam 18	1	18
Anuvakam 19	1	20
Anuvakam 20	1	18
Anuvakam 21	1	18
Anuvakam 22	1	22
Anuvakam 23	1	16
Anuvakam 24	1	22
Total →	62	2727

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in